ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΧΙΟΥ «ΕνισΧίω»

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΧΙΟΥ ΩΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ 2027

1. ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ

1.1 Νεανικός Συμμετοχικός Προϋπολογισμός – «Οι Νέοι Αποφασίζουν»

Περιγραφή δράσης

Μέρος του προϋπολογισμού της χρονιάς διατίθεται σε δράσεις που προτείνουν και επιλέγουν οι ίδιοι οι νέοι. Με ανοιχτή πρόσκληση στις αρχές του έτους, νέοι 15–29 ετών, μεμονωμένα ή σε ομάδες ή συλλόγους, καταθέτουν προτάσεις, οι οποίες ελέγχονται ως προς τη δυνατότητα υλοποίησης και το κόστος από τις υπηρεσίες του Δήμου μαζί με τη Δημοτική Επιτροπή Νεολαίας(εάν συσταθεί) ή το Δημοτικό Συμβούλιο Νέων. Οι επιλέξιμες προτάσεις παρουσιάζονται δημόσια και τίθενται σε ηλεκτρονική και δια ζώσης ψηφοφορία στα σχολεία, στο Πανεπιστήμιο και στα χωριά. Αυτές, οι οποίες συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους υλοποιούνται μέσα στη χρονιά με τη συμμετοχή των νέων που τις πρότειναν.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στο να αποκτήσουν οι νέοι πραγματικό λόγο στη διάθεση πόρων και στη διαμόρφωση του προγράμματος της χρονιάς, ενισχύοντας την εμπιστοσύνη και τη συμμετοχή τους στην τοπική αυτοδιοίκηση και στη λήψη των αποφάσεων στον τόπο τους.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Δημοτική Επιτροπή Νεολαίας, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ΕνισΧίω και οργανώσεις νεολαίας του νησιού

1.2 Μια Μέρα στο Δημοτικό Συμβούλιο

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης «Μια Μέρα στο Δημοτικό Συμβούλιο» πραγματοποιείται το λεγόμενο «shadowing» των δημοτικών συμβούλων από μαθητές λυκείου, οι οποίοι παρακολουθούν και σχολιάζουν τις αρμοδιότητες και την καθημερινότητα αυτών και του δημάρχου – γίνονται η «σκιά» τους. Οι μαθητές ασχολούνται εμπράκτως με τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας και έχουν προθεσμία ενός μήνα για να υποβάλουν προτάσεις βελτίωσης.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενεργό πολιτική συμμετοχή και ευαισθητοποίηση των νέων 15–29 ετών, ώστε να κατανοήσουν εμπράκτως και βιωματικά τη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και την αξία της συμμετοχής σε αυτή και συνακόλουθα να αναπτύξουν ενεργό ρόλο στην επίλυση προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δημοτικό Συμβούλιο Χίου, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου (Λύκεια)

1.3 Erasmus+ Ανταλλαγές Νέων: Διεθνοποίηση της Χιώτικης Νεολαίας

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης δημιουργείται μόνιμο «Κέντρο Erasmus+ Νεολαίας Χίου», σε συνεργασία με τον Δήμο Χίου, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, τα σχολεία και τους τοπικούς φορείς. Το κέντρο στελεχώνεται με υπεύθυνο συντονισμού ευρωπαϊκών προγραμμάτων και λειτουργεί ως σημείο ενημέρωσης για τα ευρωπαϊκά προγράμματα, υποστήριξης σχολείων και ενδιαφερομένων, καθώς και οργάνωσης και συντονισμού ευρωπαϊκών ανταλλαγών, φιλοξενιών, εκπαιδευτικών επισκέψεων και προγραμμάτων κινητικότητας.

Διοργανώνονται ενημερωτικά εργαστήρια για νέους και εθελοντές 15–29 ετών, στα οποία μπορούν να συμμετέχουν και εκπαιδευτικοί, φοιτητές και μέλη οργανώσεων, σχετικά με τη συμμετοχή σε Erasmus+: πώς υποβάλλεται μια αίτηση συμμετοχής, πώς εκπροσωπεί κανείς τον τόπο του σε διεθνές περιβάλλον, πώς συνεργάζεται σε πολυπολιτισμικές ομάδες και ποια είναι τα διαδικαστικά βήματα πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη δράση. Παράλληλα, αναπτύσσονται κοινά εκπαιδευτικά projects με ευρωπαϊκά σχολεία και φορείς (περιβάλλον, πολιτισμός, ψηφιακές δεξιότητες) και ανταλλαγές μαθητών, φοιτητών ή και εκπαιδευτικών, ενώ οργανώνεται η φιλοξενία ευρωπαϊκών ομάδων στη Χίο με θεματικές όπως το περιβάλλον, ο πολιτισμός, η τεχνολογία και η κοινωνική ένταξη, με πρόγραμμα επισκέψεων σε σημεία πολιτιστικού και φυσικού ενδιαφέροντος, όπως ο Κάμπος, το Μουσείο Μαστίχας, το Πυργί, τα Μεστά, τα Μαύρα Βόλια, η Δασκαλόπετρα και το Κάστρο, που αναδεικνύουν τη Χίο και ενισχύουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα των νέων. Οι κινητικότητες και οι ανταλλαγές καταγράφονται και αποτιμώνται σε ετήσια βάση.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση της εξωστρέφειας των νέων της Χίου, στη δημιουργία σταθερών ευρωπαϊκών συνεργασιών και στην αύξηση των ευκαιριών κινητικότητας, μάθησης και πολιτισμικής

ανταλλαγής, προσφέροντας εμπειρίες και δεξιότητες που δεν αποκτώνται εύκολα στην καθημερινή σχολική ή ακαδημαϊκή ζωή και ενισχύοντας την ευρωπαϊκή διάσταση της υποψηφιότητας.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Τμήμα Χίου), σχολεία της Χίου (π.χ. 1ο Πειραματικό Γυμνάσιο Χίου, που ήδη υλοποιεί κινητικότητες Erasmus+, 5ο και 7ο Δημοτικό Σχολείο), ΜΚΟ, Δήμος Χίου (Κέντρο Παιδιού και Εφήβου), ευρωπαϊκά σχολεία και οργανισμοί που έχουν ήδη συνεργαστεί με τη Χίο μέσω Erasmus+ (π.χ. το πρόγραμμα «Sustainable Solutions», με συμμετοχή μαθητών από επτά χώρες)

1.4 Η Χίος στην Ευρώπη – Ευρωπαϊκά Δίκτυα και Αδελφοποιήσεις Νεολαίας

Περιγραφή δράσης

Ο Δήμος Χίου αναπτύσσει συνεργασίες με την Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας του 2027 και με νησιωτικούς δήμους της Ευρώπης, μέσω αδελφοποιήσεων ή συμφώνων συνεργασίας με ειδικό σκέλος για τη νεολαία, και διοργανώνει αμοιβαίες επισκέψεις ομάδων νέων και ένα κοινό νεανικό forum για τα ζητήματα των νησιωτικών περιοχών. Παράλληλα, η Χίος γίνεται φορέας φιλοξενίας εθελοντών του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης (European Solidarity Corps), οι οποίοι υποστηρίζουν τις δράσεις της χρονιάς, ενώ πραγματοποιούνται ενημερωτικές εκδηλώσεις για ευρωπαϊκές ευκαιρίες των νέων, όπως το DiscoverEU.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη διεύρυνση της ευρωπαϊκής διάστασης της υποψηφιότητας, στη σύνδεση των νέων της Χίου με ευρωπαϊκά δίκτυα και στη δημιουργία σταθερών διεθνών συνεργασιών για τη νεολαία.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας 2027, αδελφοποιημένοι και νησιωτικοί δήμοι της Ευρώπης, εθνικό δίκτυο Eurodesk, ΕνισΧίω

1.5 Η Αυλή μας – Κάθε Γενιά Αφήνει μια Αυλή

Περιγραφή δράσης

Η δράση περιορίζεται σκόπιμα σε ένα σαφές πεδίο, τη σχολική αυλή, ώστε το αποτέλεσμα να είναι ορατό και αξιοποιήσιμο. Κάθε χρονιά οι μαθητές του νησιού προτείνουν ποια αυλή χρειάζεται περισσότερο παρέμβαση και επιλέγουν με ψηφοφορία δύο έως τρεις, οι οποίες ελέγχονται τεχνικά από τις υπηρεσίες του Δήμου και τη σχολική επιτροπή. Οι παρεμβάσεις επιλέγονται από ένα καθορισμένο

και κοστολογημένο σύνολο επιλογών: σκίαση, καθιστικά και τραπέζια εξωτερικού χώρου, επιδαπέδια εκπαιδευτικά παιχνίδια και χάρτες, σημεία πρασίνου με φυτά αντοχής στην ξηρασία, αποθήκη εξοπλισμού. Οι νέοι σχεδιάζουν, κοστολογούν και υλοποιούν οι ίδιοι την παρέμβαση με την καθοδήγηση αρχιτεκτόνων και τεχνιτών, ενώ κάθε αυλή φέρει πλακέτα με το έτος και τη γενιά που τη δημιούργησε. Μέρος του προϋπολογισμού διατίθεται σε κοινό απόθεμα εργαλείων που παραμένει στον Δήμο.

Σκοπός δράσης

Οι νέοι για τους νέους- Στόχος το να αποκτήσουν οι νέοι θεσμοθετημένο ρόλο στη διαμόρφωση δημοσίων χώρων, αναβαθμίζοντας κάθε χρόνο συγκεκριμένες σχολικές αυλές της Χίου και να αφήσουν το δημιουργικό «αποτύπωμά» τους σε αυτές.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου (Τεχνική Υπηρεσία), σχολικές επιτροπές και σχολικές μονάδες, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, αρχιτέκτονες και τοπικοί τεχνίτες, σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων

1.6 Ετήσιο Συμπόσιο Συλλόγων Νεολαίας Ελλάδας και Ομογένειας

Περιγραφή δράσης

Στην Αμερική έχει εγκατασταθεί μόνιμα μεγάλη κοινότητα νέων Χιωτών, η οποία αποτελεί πλέον κομμάτι της ομογένειας και διαθέτει ενεργό Σύλλογο Νεολαίας (“Neolaia of the Chian Federation”). Με αφορμή το δεδομένο αυτό, καθιερώνεται ετήσιο Συμπόσιο Συλλόγων Νεολαίας Ελλάδας και Ομογένειας, σε συνεργασία και με τις υφιστάμενες Κοινότητες Νέων ανά την Ελλάδα, αλλά και στην Ομογένεια. Το πρώτο Συμπόσιο διοργανώνεται στη Χίο από το «ΕνισΧίω – Σύλλογος Νεολαίας Χίου», υπό την αιγίδα του Δήμου, της Περιφέρειας και του αρμόδιου Υπουργείου, ενώ στη συνέχεια τη διοργάνωση αναλαμβάνει κάθε χρόνο η νεολαία της πόλης που ανακηρύσσεται Πρωτεύουσα Νεολαίας. Κατά τη διάρκεια του Συμποσίου πραγματοποιούνται ολομέλεια των Συλλόγων Νεολαίας, τοποθετήσεις των αντιπροσώπων των μελών για το έργο των συλλόγων, συζητήσεις για τα κοινά οράματα και τους στόχους τους και παρουσίαση του εκάστοτε τόπου διοργάνωσης.

Το Συμπόσιο απευθύνεται στους συλλόγους και τις οργανώσεις νεολαίας της κοινωνίας των πολιτών και της ομογένειας και μπορεί να περιλαμβάνει θεματικά εργαστήρια και διαβούλευση με καταγραφή κοινών προτάσεων των νέων, οι οποίες κατατίθενται στο αρμόδιο Υπουργείο.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη συσπείρωση των νέων της Χίου, της υπόλοιπης Ελλάδας και της ομογένειας, στην ενίσχυση των πόλεων που διοργανώνουν το Συμπόσιο και στη βελτίωση της εικόνας της νεολαίας της Ελλάδας στην Ευρώπη και τον κόσμο.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

ΕνισΧίω – Σύλλογος Νεολαίας Χίου (διοργανωτής), Σύλλογοι Νεολαίας Χίου στην Αμερική/Ευρώπη, Κοινότητες Νέων ανά την Ελλάδα, Δήμος Χίου, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, αρμόδιο Υπουργείο

1.7 Ενημέρωση για την Οδική Ασφάλεια

Περιγραφή δράσης

Σε συνεργασία με την Τροχαία Χίου, τις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης και τις τοπικές κοινότητες, οργανώνεται κύκλος δράσεων οδικής ασφάλειας με πρωταγωνιστές τους νέους. Στα Γυμνάσια, τα Λύκεια και τα ΕΠΑΛ πραγματοποιούνται βιωματικά σεμινάρια από στελέχη της Τροχαίας και του ΕΚΑΒ, με έμφαση στη χρήση κράνους και ζώνης ασφαλείας, στην ασφαλή οδήγηση μηχανακιού και ηλεκτρικού πατινιού, στην ταχύτητα, στην οδήγηση μετά από κατανάλωση αλκοόλ και στη χρήση κινητού στο τιμόνι, ενώ οι μαθητές δοκιμάζουν γυαλιά προσομοίωσης μέθης και, όπου είναι διαθέσιμος, προσομοιωτή οδήγησης.

Παράλληλα, ομάδες νέων καταγράφουν σε όλο το νησί τα επικίνδυνα σημεία του οδικού δικτύου (ελλιπής σήμανση, κακή ορατότητα, έλλειψη πεζοδρομίων, επικίνδυνες διαβάσεις κοντά σε σχολεία) και παραδίδουν τα ευρήματά τους στον Δήμο και στην Περιφέρεια μαζί με προτάσεις βελτίωσης. Η δράση ολοκληρώνεται με ανοιχτή Ημέρα Οδικής Ασφάλειας στην πόλη και σε μεγάλα χωριά του νησιού, με ενημερωτικά περίπτερα για οδηγούς, πεζούς και ηλικιωμένους, και με καμπάνια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την οποία σχεδιάζουν οι ίδιοι οι νέοι.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων στη Χίο, με έμφαση στους νέους οδηγούς και αναβάτες δικύκλων, που ανήκουν στις πιο ευάλωτες ομάδες, μέσα από την καλλιέργεια υπεύθυνης οδικής συμπεριφοράς από νεαρή ηλικία και την ενεργό συμμετοχή των νέων στον εντοπισμό και τη βελτίωση των επικίνδυνων σημείων του οδικού δικτύου, ώστε οι δρόμοι του νησιού να γίνουν ασφαλέστεροι για όλους.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Τροχαία Χίου, ΕΚΑΒ, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, Δήμος Χίου (Τεχνική Υπηρεσία), Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, τοπικές κοινότητες, σχολές οδηγών

2. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

2.1 Χιώτικο Πορτοκάλι: Μια Ιστορία που Συνεχίζεται

Περιγραφή δράσης

Η δράση υλοποιείται με συμμετοχικό και βιωματικό τρόπο, με τους νέους πρωταγωνιστές σε όλα τα στάδια, από την έρευνα και την καταγραφή έως την παραγωγή ενός νεανικού ντοκιμαντέρ και τη διαμόρφωση προτάσεων για το μέλλον του Κάμπου της Χίου. Αρχικά, οι συμμετέχοντες γνωρίζουν την ιστορία του Κάμπου, την καλλιέργεια των εσπεριδοειδών και την ιδιαίτερη σημασία του χιώτικου πορτοκαλιού και εξοικειώνονται με βασικές τεχνικές έρευνας, συνεντεύξεων, φωτογραφίας και δημιουργίας οπτικοακουστικού υλικού. Στη συνέχεια, πραγματοποιούν έρευνα στον Κάμπο και συνομιλούν με παραγωγούς, κατοίκους, ανθρώπους της γαστρονομίας και του τουρισμού, καθώς και με επαγγελματίες και φορείς της περιοχής, καταγράφοντας προσωπικές ιστορίες, εμπειρίες και απόψεις για την πορεία των εσπεριδοειδών και τις προοπτικές τους. Με το υλικό αυτό δημιουργούν ένα σύντομο ντοκιμαντέρ, που συνδυάζει ιστορικές αναφορές, προσωπικές μαρτυρίες, εικόνες από τον Κάμπο και τη σημερινή παραγωγική δραστηριότητα, αναλαμβάνοντας οι ίδιοι το περιεχόμενο, τις λήψεις, τις συνεντεύξεις και την τελική αφήγηση.

Μετά την ολοκλήρωση του ντοκιμαντέρ, πραγματοποιείται το «Orange Lab Χίου», ένα συμμετοχικό εργαστήριο ιδεών, όπου νέοι, παραγωγοί και επαγγελματίες αναπτύσσουν προτάσεις για νέες μορφές προϊόντων, σύγχρονες συσκευασίες, γαστρονομικές εφαρμογές, τουριστικές εμπειρίες και νέους τρόπους προβολής και αξιοποίησης του χιώτικου πορτοκαλιού. Η δράση ολοκληρώνεται με δημόσια προβολή του ντοκιμαντέρ στον Κάμπο, σε ανοιχτή εκδήλωση αφιερωμένη στα εσπεριδοειδή, όπου παρουσιάζονται και οι ιδέες του «Orange Lab», δημιουργώντας χώρο διαλόγου μεταξύ της νέας γενιάς, της τοπικής κοινωνίας και των επαγγελματιών. Έτσι, η δράση δεν περιορίζεται στην καταγραφή και ανάδειξη της τοπικής παράδοσης, αλλά λειτουργεί ως διαδικασία έρευνας, δημιουργίας, συνεργασίας και παραγωγής νέων ιδεών.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ανάδειξη της ιστορίας και της πολιτιστικής και παραγωγικής αξίας του χιώτικου πορτοκαλιού και του Κάμπου και στην ενεργό συμμετοχή των νέων στη διαμόρφωση της επόμενης

ημέρας των εσπεριδοειδών, σε σύνδεση με την επιχειρηματικότητα, τη γαστρονομία, τον τουρισμό και τη δημιουργική οικονομία.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Παραγωγοί και κάτοικοι του Κάμπου, επαγγελματίες της γαστρονομίας και του τουρισμού, Επιμελητήριο Χίου, Δήμος Χίου, Φιλοπρόοδος όμιλος Κάμπου Χίου, Επιμελητήριο Χίου

2.2 Οι Φωνές της Χίου – «Μιλούν» τα Χωριά

Περιγραφή δράσης

Ομάδες νέων «υιοθετούν» χωριά της Χίου και, μετά από σύντομα εργαστήρια από γλωσσολόγους, λαογράφους και επαγγελματίες του ντοκιμαντέρ (λήψη συνεντεύξεων, κινηματογράφηση με κινητό ή κάμερα, αφήγηση, μοντάζ), καταγράφουν τις μαρτυρίες των κατοίκων: οι μεγαλύτεροι μιλούν για τη ζωή στο χωριό παλαιότερα, για επαγγέλματα, έθιμα, τραγούδια, χαρακτηριστικές λέξεις και εκφράσεις της ντοπιολαλιάς, ενώ οι νεότεροι παρουσιάζουν τη δική τους σχέση με το χωριό και το μέλλον που φαντάζονται γι' αυτό.

Με το υλικό αυτό κάθε ομάδα δημιουργεί ένα σύντομο ντοκιμαντέρ, το οποίο συμμετέχει σε διαγωνισμό και παρουσιάζεται σε τελική εκδήλωση προβολής, με βραβεία σε κατηγορίες όπως καλύτερη ιστορία, σκηνοθεσία και ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας. Το σύνολο του υλικού συγκεντρώνεται σε έναν διαδραστικό ψηφιακό χάρτη, όπου ο χρήστης επιλέγει ένα χωριό και ακούει την πραγματική φωνή των κατοίκων του, ενώ σε επιλεγμένα σημεία των χωριών τοποθετούνται διακριτικά QR σημεία, ώστε ο επισκέπτης να ακούει επιτόπου μια ιστορία του τόπου. Το αρχείο εμπλουτίζεται κάθε χρόνο με νέα χωριά.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην καταγραφή και διάσωση της προφορικής ιστορίας, της ντοπιολαλιάς και της ταυτότητας των χωριών της Χίου από τους ίδιους τους νέους, φέρνοντας σε επαφή τις γενιές και δημιουργώντας ένα μόνιμο ψηφιακό αρχείο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, τοπικές κοινότητες και πρόεδροι χωριών, λαογραφικοί και πολιτιστικοί σύλλογοι, ΚΑΠΗ Δήμου Χίου, Δημοτική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής», σχολικές μονάδες, επαγγελματίες του ντοκιμαντέρ

2.3 Πέτρα την Πέτρα – Οι Νέοι Ξαναχτίζουν τις Πεζούλες της Χίου

Περιγραφή δράσης

Εντοπίζονται οι τελευταίοι τεχνίτες ξερολιθιάς του νησιού και δημιουργείται σχήμα επιτόπου μαθητείας, στο οποίο οι νέοι μαθαίνουν δουλεύοντας και όχι θεωρητικά. Αρχικά οι ομάδες, με την υποστήριξη γεωλόγων και μηχανικών, χαρτογραφούν τις εγκαταλειμμένες πεζούλες, τα σημεία με ενεργή διάβρωση και τους τοπικούς τρόπους δόμησης, οι οποίοι δεν έχουν καταγραφεί συστηματικά. Στη συνέχεια επιλέγονται τέσσερα έως έξι σημεία παρέμβασης, με προτεραιότητα σε περιοχές που έχουν πληγεί από πυρκαγιά, και οι νέοι αποκαθιστούν τις κατασκευές με τα ίδια τους τα χέρια, υπό την επίβλεψη των τεχνιτών και με πλήρη τήρηση των κανόνων ασφάλειας. Παράγεται παράλληλα ένα ανοιχτό τεχνικό εγχειρίδιο της χιώτικης ξερολιθιάς, με σχέδια και βίντεο βήμα προς βήμα.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη μεταφορά μιας τέχνης που κινδυνεύει να χαθεί από τους τελευταίους τεχνίτες στους νέους του νησιού: η Τέχνη της Ξερολιθιάς είναι εγγεγραμμένη από το 2018 στον Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, μεταδίδεται όμως μόνο από χέρι σε χέρι, ενώ οι πεζούλες που συγκρατούν το χώμα της Χίου καταρρέουν.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Δασαρχείο Χίου, τεχνίτες ξερολιθιάς και παραδοσιακών κατασκευών, τοπικές κοινότητες και πρόεδροι χωριών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Υπουργείο Πολιτισμού (Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς)

2.4 Αλληλοδιδακτικά Εργαστήρια «Μεταφορά Γνώσης»

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται κύκλος αλληλοδιδακτικών εργαστηρίων, στα οποία μεγαλύτεροι κάτοικοι του νησιού διδάσκουν στους νέους παραδοσιακές τέχνες, όπως η καλαθοδεσία και η κεραμική, και τοπική ιστορία, ενώ αντίστροφα οι νέοι διδάσκουν στους μεγαλύτερους βασικές δεξιότητες τεχνολογίας, όπως τη χρήση κινητού και υπολογιστή, εφαρμογών και μέσων κοινωνικής δικτύωσης (π.χ. πώς να βγάλουν μια φωτογραφία με το κινητό, πώς να κάνουν μια αναζήτηση στο διαδίκτυο ή πώς να αποθηκεύσουν μια επαφή). Κάθε εργαστήριο λειτουργεί ως αμφίδρομη συνάντηση, όπου η κάθε γενιά διδάσκει και μαθαίνει ταυτόχρονα από την άλλη.

Για την υλοποίηση εντοπίζονται άνθρωποι με γνώση παραδοσιακών τεχνών και επαγγελμάτων και οργανώνονται κατά τόπους εργαστήρια, ενώ ομάδες παιδιών και νέων επισκέπτονται καφενεία ή άλλους προκαθορισμένους χώρους συνάντησης των ηλικιωμένων, σε συνεννόηση με τις τοπικές κοινότητες.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη γεφύρωση του χάσματος των γενεών μέσα από την αμφίδρομη ανταλλαγή γνώσεων και δεξιοτήτων, στη διατήρηση των λαϊκών τεχνών και της τοπικής ιστορίας και στην ψηφιακή ενδυνάμωση των ηλικιωμένων, ανοίγοντας παράλληλα στους νέους δρόμους για εναλλακτικές δουλειές με υψηλή προστιθέμενη αξία στον τόπο τους.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

ΚΑΠΗ Δήμου Χίου, σχολεία, τοπικοί πολιτιστικοί σύλλογοι, τοπικές κοινότητες, Βιβλιοθήκη Κοραή

2.5 Καλλιτεχνικό Φεστιβάλ Νέων Χίου

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ διοργανώνεται ο «Καλλιτεχνικός Μαραθώνιος Χίου», μια δράση τεσσάρων σταδίων με τίτλο «Η Χίος μέσα από τα μάτια μας», που απευθύνεται σε παιδιά και νέους της περιοχής και περιλαμβάνει: α. διαγωνισμό ζωγραφικής σε καμβά με θέμα «Τα χρώματα της Χίου», β. διαγωνισμό φωτογραφίας τριπτύχου, όπου κάθε συμμετέχων καταθέτει τρεις πρωτότυπες φωτογραφίες με θέμα το νησί, τη μαστίχα και τους ανθρώπους της Χίου, γ. διαγωνισμό πρωτότυπης χειροτεχνίας/κατασκευής με υλικά του νησιού (όπως μαστίχα, ξύλο, πέτρα ή κεραμικό) και διαγωνισμό πρωτότυπης αφίσας/γραφιστικής σύνθεσης με θέμα την τουριστική προβολή της Χίου. Οι συμμετοχές αποστέλλονται ηλεκτρονικά και αξιολογούνται ανώνυμα από επιτροπή, με βάση κωδικό συμμετοχής: κάθε συμμετοχή σε κάθε στάδιο λαμβάνει 2 μόρια συμμετοχής, ενώ η επιτροπή κάθε δράσης επιλέγει τις 10 καλύτερες συμμετοχές και τις βαθμολογεί από την καλύτερη προς τη λιγότερο άρτια, με άριστα το 10, ώστε να ενθαρρύνεται η συμμετοχή σε όλα τα στάδια. Οι τελικοί νικητές προκύπτουν από το άθροισμα των μορίων όλων των σταδίων, σε δύο κατηγορίες ηλικιών (μαθητές έως τη Γ΄ Γυμνασίου και μαθητές Α΄ Λυκείου έως νέοι ενήλικες 29 ετών), και λαμβάνουν βραβεία.

Παράλληλα, διοργανώνεται ημερίδα με ελεύθερη είσοδο, όπου ειδικοί πραγματοποιούν σεμινάριο εκμάθησης δημιουργίας κόμικ και οι συμμετέχοντες ενθαρρύνονται να δημιουργήσουν τα δικά τους, με διερεύνηση της δυνατότητας δημοσίευσής τους σε τοπικές εφημερίδες ή έκδοσης συλλογικού τόμου. Πραγματοποιούνται επίσης διήμερο σεμινάριο ψηφιακού γραφιστικού σχεδιασμού (digital graphic

design) και βίντεο τέχνης (video art) με ενημέρωση και καθοδήγηση από ειδικούς του χώρου, καθώς και ημερίδα κεραμικής από ειδικούς τεχνίτες του χωριού Αρμόλια, γνωστού για την παράδοσή του στην κεραμοποιία, με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων ώστε να διατηρείται ο βιωματικός χαρακτήρας, όπου κάθε συμμετέχων κρατά το έργο που δημιουργεί. Τέλος, μέσω του προγράμματος «Chios Open Art» επιλεγμένα σημεία της πόλης φιλοξενούν έργα Χιωτών καλλιτεχνών (graffiti, γλυπτά, εικαστικές εγκαταστάσεις, φωτογραφικές παρεμβάσεις και άλλες μορφές street art), που επιλέγονται μέσω ανοιχτής πρόσκλησης, ώστε οι ίδιοι οι νέοι καλλιτέχνες να καταθέτουν τις προτάσεις τους, δίνοντας στην πόλη ένα ζωντανό εικαστικό αποτύπωμα που παραμένει και μετά την ολοκλήρωση της χρονιάς της Πρωτεύουσας.

Σκοπός δράσης

Σκοπός της δράσης είναι να δοθεί στους νέους καλλιτέχνες η δυνατότητα να παρουσιάσουν τη δική τους οπτική για τη Χίο και να αναδείξουν μέσα από την τέχνη την ταυτότητα, το φυσικό περιβάλλον, την καθημερινότητα και τις αλλαγές που βιώνει το νησί. Παράλληλα, επιδιώκεται η δημιουργία μιας σύγχρονης καλλιτεχνικής αποτύπωσης της Χίου μέσα από τα μάτια της νέας γενιάς.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, σχολεία, επαγγελματίες της κεραμοποιίας, επαγγελματίες του κόμικ, της γραφιστικής και του video art, τοπικές εφημερίδες, Χιώτες καλλιτέχνες

2.6 Ετήσιο Θερινό Φεστιβάλ Χίου για Νέους – «Chios Youth Festival»

Περιγραφή δράσης

Σε συνεργασία με τον Δήμο Χίου και την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου καθιερώνεται το ετήσιο θερινό Φεστιβάλ Νεότητας «Chios Youth Festival», διάρκειας τριών ημερών, το οποίο πραγματοποιείται κάθε καλοκαίρι σε εναλλασσόμενο χώρο στη Χίο, στα Ψαρά ή στις Οινούσσες. Στο φεστιβάλ προσκαλούνται εθνικοί ή και τοπικοί καλλιτέχνες-μουσικοί για να παρουσιάσουν το έργο τους σε συναυλιακούς χώρους, όπως το ανοιχτό θέατρο Καρδαμύλων, η Μαρίνα των Λημνιών Βολισσού και το ανοιχτό θέατρο «Μίκης Θεοδωράκης» στη Χίο, ενώ προβλέπεται και η διαμονή και μεταφορά των επισκεπτών στο νησί. Το φεστιβάλ απευθύνεται στους νέους που επιστρέφουν στο νησί το καλοκαίρι, αλλά και στους νέους του τόπου που, λόγω μετακίνησης και εργασίας, δεν μπορούν να παρευρεθούν σε αντίστοιχα μεγάλα φεστιβάλ νεολαίας της χώρας (π.χ. Φεστιβάλ Χελμού, Δίρφυ, Ελάτειας).

Το φεστιβάλ μπορεί να λειτουργήσει και ως «ομπρέλα» της χρονιάς της Πρωτεύουσας, φιλοξενώντας παράλληλα, τις απογευματινές ώρες, περίπτερα και σύντομα εργαστήρια των νεανικών οργανώσεων και των φορέων του νησιού, καθώς και παρουσιάσεις άλλων δράσεων του προγράμματος.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη συσπείρωση των νέων που επιστρέφουν στο νησί το καλοκαίρι για διασκέδαση, στην ψυχαγωγία των νέων του τόπου και στην ανάπτυξη του τουρισμού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

2.7 «Χίος Μουσικής» – Συναυλίες και Εργαστήρια Νέων Μουσικών, Φιλαρμονική, Ημέρα Μουσικής

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης «Χίος Μουσικής» πραγματοποιούνται, σε συνεργασία με τη Φιλαρμονική, συναυλίες νέων μουσικών και συγκροτημάτων, μουσικά εργαστήρια, σεμινάρια και ανοιχτές πρόβες, καθώς και παρουσιάσεις νέων δημιουργών και εργαστήρια σύνθεσης, παραγωγής και σύγχρονης μουσικής. Κεντρική στιγμή της δράσης είναι η «Ημέρα Μουσικής», κατά την οποία διαφορετικά σημεία της πόλης μετατρέπονται σε μικρές μουσικές σκηνές που φιλοξενούν νέους καλλιτέχνες και μουσικά σχήματα. Η δράση ολοκληρώνεται με μια μεγάλη συναυλία, στην οποία συμμετέχουν οι νέοι που έλαβαν μέρος στις επιμέρους δραστηριότητες.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ανάδειξη και ενδυνάμωση των νέων μουσικών της Χίου και στη δημιουργία ενός χώρου όπου οι νέοι μπορούν να εκφραστούν, να συνεργαστούν και να παρουσιάσουν τη δουλειά τους στο κοινό, συνδέοντας παράλληλα τη μουσική παράδοση του νησιού με τις σύγχρονες μουσικές τάσεις και ενισχύοντας τη συμμετοχή των νέων στα πολιτιστικά δρώμενα της Χίου.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Φιλαρμονική Χίου, Δήμος Χίου, ωδεία και μουσικές σχολές του νησιού, νέα μουσικά σχήματα και συγκροτήματα της Χίου

2.8 Φεστιβάλ Θεάτρου

Περιγραφή δράσης

Πραγματοποιούνται θεατρικά εργαστήρια υποκριτικής (acting), stand up comedy και freestyle από επαγγελματίες του χώρου, ενώ παράλληλα διοργανώνονται acts – μίνι παραστάσεις από τις θεατρικές ομάδες του νησιού, είτε ενηλίκων είτε μαθητικές/σχολικές. Ιδιαίτερη έμφαση μπορεί να δοθεί στην ιδέα του «θεάτρου σε απρόσμενα μέρη», με μικρές παραστάσεις σε πλατείες, χωριά, αυλές, το λιμάνι και άλλους δημόσιους χώρους. Επιπλέον, θα ενθαρρύνονται συνεργασίες μεταξύ διαφορετικών θεατρικών ομάδων, δημιουργώντας ένα δίκτυο επικοινωνίας και κοινής δράσης. Στο φεστιβάλ μπορούν να προσκαλούνται και σχολικές ή νεανικές θεατρικές ομάδες από ευρωπαϊκές πόλεις, ενισχύοντας την ευρωπαϊκή διάσταση της υποψηφιότητας.

Σκοπός δράσης

Σκοπός της δράσης είναι η ανάδειξη και η ενίσχυση της δραστηριότητας των θεατρικών ομάδων του νησιού, καθώς και η ενθάρρυνση της θεατρικής δημιουργίας. Παράλληλα, επιδιώκεται η ενεργή συμμετοχή νέων ηθοποιών, σκηνοθετών και δημιουργών και η δημιουργία ευκαιριών συνεργασίας και καλλιτεχνικής έκφρασης.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Θεατρικές ομάδες του νησιού (ενηλίκων και μαθητικές), επαγγελματίες του θεάτρου, σχολεία, Δήμος Χίου

2.9 «Chios Film Festival» (CFF)

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης «Chios Film Festival» διοργανώνεται ένα κινητό φεστιβάλ κινηματογράφου που ταξιδεύει σε ολόκληρο το νησί κατά τους θερινούς μήνες, με προβολές σε υπαίθριους χώρους, όπως πλατείες χωριών, παραλίες, θέατρα και ο νεότευκτος Δημοτικός Κήπος. Προβάλλονται ταινίες κάθε είδους πχ. κλασικές ταινίες και νέες κυκλοφορίες, ντοκιμαντέρ, ταινίες μικρού μήκους σε διάφορες γλώσσες από πρωτοεμφανιζόμενους - Χιώτες και μη - δημιουργούς, ενώ στο διαγωνιστικό σκέλος για τα πρωτοεμφανιζόμενα έργα οι θεατές ανακηρύσσουν τη νικήτρια ταινία, η οποία προβάλλεται ξανά. Το φεστιβάλ μπορεί να αποκτήσει και συγκεκριμένη «ταυτότητα», με ένα θέμα που προσανατολίζει ανάλογα την επιλογή και το περιεχόμενο των ταινιών.

Για την υλοποίηση αξιοποιούνται ο εξοπλισμός και η τεχνογνωσία του Δήμου από παρόμοιες εκδηλώσεις, καθώς και οι θερινοί κινηματογράφοι που ήδη λειτουργούν στο νησί. Η είσοδος είναι ελεύθερη, πριν ή μετά τις προβολές πραγματοποιούνται συζητήσεις με ηθοποιούς, σκηνοθέτες και ανθρώπους του χώρου, ενώ προβλέπεται συνεργασία με τοπικές επιχειρήσεις (ποπ κορν, αναψυκτικά κ.ά.).

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη δημιουργία παγχιακών σημείων συνάντησης και ψυχαγωγίας για όλες τις ηλικιακές ομάδες, στην ανάδειξη της φυσικής και αρχιτεκτονικής ομορφιάς του νησιού μέσω της τέχνης και στην εξοικείωση του κοινού με τον τοπικό, τον εγχώριο και τον ξένο κινηματογράφο.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, τοπικές λέσχες κινηματογράφου, προξενεία (π.χ. Γαλλικό, Ιταλικό), άλλοι οργανισμοί/σωματεία, τοπικές επιχειρήσεις

2.10 Φεστιβάλ Βιβλίου – Μικρές Δανειστικές Βιβλιοθήκες

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται ετήσιο φεστιβάλ βιβλίου, για το οποίο προσκαλούνται εκδοτικοί οίκοι, συγγραφείς και τοπικές λογοτεχνικές ομάδες, με παρουσιάσεις συγγραφέων, εργαστήρια δημιουργικής γραφής και παράλληλες εκδηλώσεις. Ταυτόχρονα, δημιουργείται μόνιμο δίκτυο μικρών δανειστικών βιβλιοθηκών, δηλαδή μικρών, ανθεκτικών κατασκευών με βιβλία ποικίλων ειδών, οι οποίες κατασκευάζονται σε συνεργασία με τοπικούς τεχνίτες ή ΕΠΑ.Λ. και τοποθετούνται σε σημεία συχνής διέλευσης κατοίκων και επισκεπτών: πλατείες και χωριά, τον Δημοτικό Κήπο, γήπεδα και παιδικές χαρές, τη Φάρκαινα, παραθαλάσσιες περιοχές και πεζόδρομους (π.χ. Κώμη, Καρφάς), σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος (π.χ. Μουσείο Μαστίχας) και χώρους αναμονής (στάσεις λεωφορείων, ΚΤΕΛ, λιμάνι).

Την οργάνωση αναλαμβάνει το ΕνισΧίω σε συνεργασία με τη Δημοτική Βιβλιοθήκη «Κοραής», ενώ τα βιβλία συγκεντρώνονται μέσω δωρεών από κατοίκους, σχολεία, βιβλιοπωλεία και σώματα όπως ο ΣΕΟ και οι Πρόσκοποι. Κάθε βιβλιοθήκη φέρει δίγλωσση πινακίδα (ελληνικά/αγγλικά) με οδηγίες χρήσης και στοιχεία επικοινωνίας, λειτουργεί με βάση την αμοιβαιότητα των χρηστών και συντηρείται περιοδικά από εθελοντές και τους ίδιους τους χρήστες. Το δίκτυο μπορεί στο μέλλον να εξελιχθεί σε θεματικές βιβλιοθήκες (παιδικές, ταξιδιωτικές, περιβαλλοντικές), σε κινητή βιβλιοθήκη και σε μικρές παράλληλες εκδηλώσεις, καθώς και σε συνεργασίες με δημιουργούς και εθελοντές για την αισθητική αναβάθμιση των κατασκευών.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην προώθηση της φιλαναγνωσίας στους νέους και στην ενδυνάμωση της τοπικής κοινότητας με μια απλή, ανοιχτή και χωρίς κόστος πρωτοβουλία. Η βασική ιδέα είναι: «πάρε ένα βιβλίο – άφησε ένα δικό σου», ενεργοποιώντας εθελοντές και νέους και αναβαθμίζοντας αισθητικά δημόσιους χώρους και χωριά.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δημοτική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής», εκδοτικοί οίκοι, τοπικοί συγγραφείς και βιβλιοπωλεία, σχολεία και ΕΠΑ.Λ., πολιτιστικοί σύλλογοι και σώματα όπως ΣΕΟ και Πρόσκοποι, ΕνισΧίω, τοπικοί καλλιτέχνες, κάτοικοι που επιθυμούν να δωρίσουν βιβλία

2.11 Μαθητικό και Νεανικό Φεστιβάλ Λογοτεχνίας Βορείου Αιγαίου

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ διοργανώνεται διαγωνισμός διηγήματος ελεύθερης γραφής με τίτλο «Με κατεύθυνση στο φως» και διαγωνισμός ποίησης με ελεύθερο θέμα και τεχνοτροπία, σε δύο κατηγορίες συμμετεχόντων – μαθητές και νέους ενήλικες – χωρίς άλλον περιορισμό πέραν ενός ανώτατου ορίου λέξεων για το διήγημα και στίχων για το ποίημα. Παράλληλα, πραγματοποιούνται: εργαστήριο (workshop) δημιουργικής γραφής, συζητήσεις με συγγραφείς της περιοχής, παρουσιάσεις βιβλίων και δράσεις storytelling, με στόχο την ανάδειξη και τη διατήρηση των ιστοριών και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χίου και του Βορείου Αιγαίου γενικότερα, ενώ προβλέπεται και η δημιουργία podcast με ιστορίες της περιοχής, που δίνει στη δράση σύγχρονη, ψηφιακή διάσταση.

Σκοπός δράσης

Σκοπός της δράσης είναι η ανάδειξη νέων συγγραφέων και η ενθάρρυνση της δημιουργικής γραφής, μέσα από τη δημιουργία ενός φεστιβάλ που θα συνδέει τη σύγχρονη λογοτεχνική δημιουργία με την ιστορία, τη μυθολογία και την πλούσια προφορική παράδοση της Χίου.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, Δημοτική Βιβλιοθήκη Χίου «Κοραής», συγγραφείς της περιοχής, εκδοτικοί οίκοι και βιβλιοπωλεία, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

2.12 Νέοι Ξεναγοί της Χίου

Περιγραφή δράσης

Μαθητές εκπαιδεύονται μέσα από σειρά σεμιναρίων από επαγγελματίες ξεναγούς, τα οποία καλύπτουν την ιστορία, τα μνημεία και τα αξιοθέατα της Χίου, καθώς και βασικές τεχνικές ξενάγησης και δημόσιας ομιλίας. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευμένοι μαθητές αναλαμβάνουν σε ομάδες την ξενάγηση επισκεπτών σε σημεία ενδιαφέροντος του νησιού (π.χ. Κάστρο Χίου, Μαστιχοχώρια, Νέα Μονή, Κάμπος), υπό την εποπτεία των επαγγελματιών ξεναγών.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην εξοικείωση των νέων με την ιστορία και την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου τους, στην ανάπτυξη δεξιοτήτων δημόσιου λόγου και επικοινωνίας, καθώς και στην ενεργό συμβολή τους στην τουριστική προβολή του νησιού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου (Τμήμα Τουρισμού), Σύλλογος Ξεναγών

2.13 Παραδοσιακοί Χοροί – «Χίος στο Χορό»

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης «Χίος στο Χορό» πραγματοποιούνται παρουσιάσεις και εργαστήρια παραδοσιακών χορών, με τη συμμετοχή χορευτικών συλλόγων και ομάδων από ολόκληρη τη Χίο, καθώς και συναντήσεις νέων χορευτών, στις οποίες παρουσιάζονται οι διαφορετικές τοπικές παραδόσεις του νησιού. Παραδοσιακοί χορευτές συνεργάζονται με νέους δημιουργούς σύγχρονου χορού για τη δημιουργία μιας νέας χορογραφίας, βασισμένης σε στοιχεία της χιώτικης παράδοσης. Η δράση κορυφώνεται με ένα μεγάλο ανοιχτό χορευτικό γεγονός στην πόλη, το οποίο μπορεί να συνδυαστεί με το Φεστιβάλ Τοπικών Προϊόντων, με παρουσίαση και γευσιγνωσία προϊόντων όπως η μαστίχα, τα εσπεριδοειδή και το χιώτικο ούζο.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χίου μέσα από τη συμμετοχή της νέας γενιάς, καθώς και σε έναν σύγχρονο τρόπο προσέγγισης της παράδοσης, ώστε οι νέοι να μη λειτουργούν μόνο ως θεατές ή συνεχιστές της, αλλά να μπορούν να την εξελίξουν και να την επαναπροσδιορίσουν μέσα από τη δική τους δημιουργική ματιά.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Χορευτικοί σύλλογοι και ομάδες από ολόκληρη τη Χίο, πολιτιστικοί σύλλογοι των χωριών, Δήμος Χίου

2.14 Βραδιές Κινηματογράφου στις Κοινότητες

Περιγραφή δράσης

Σε συνεργασία με την Κινηματογραφική Λέσχη Χίου και τα κοινοτικά καταστήματα των χωριών, διοργανώνονται βραδιές ταινίας σε καθένα από τα 64 χωριά της Χίου, καθώς και στα Ψαρά και τις Οινούσσες. Κάθε βραδιά τιτλοφορείται με το όνομα του χωριού και οι προβολές κατανέμονται σε όλη τη διάρκεια του έτους, ανάλογα με τις εγκαταστάσεις των κοινοτικών καταστημάτων και τη διαθεσιμότητα της Κινηματογραφικής Λέσχης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη βόρεια Χίο και στην περιοχή της Αμανής, η οποία επλήγη από τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2025 και διαθέτει υποδομές κοινοτικών καταστημάτων κατάλληλες για τη στέγαση των δρώμενων (π.χ. Δημαρχείο και σχολείο Βολισσού).

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην αύξηση της κινητικότητας των νέων στα χωριά της Χίου, ιδίως της βόρειας Χίου και της περιοχής της Αμανής, μέσα από τακτικές κινηματογραφικές βραδιές σε κάθε κοινότητα.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Κινηματογραφική Λέσχη Χίου, κοινοτικά καταστήματα των χωριών, Δήμος Χίου

2.15 Φεστιβάλ Τοπικών Προϊόντων – Ανάδειξη Τοπικών Παραγωγών

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται ετήσιο φεστιβάλ αφιερωμένο στα τοπικά προϊόντα και στους παραγωγούς της Χίου, με κεντρικό άξονα το χιώτικο ούζο και δράσεις αγροτουρισμού, στο οποίο νέοι παραγωγοί και επιχειρηματίες παρουσιάζουν τα προϊόντα τους σε επισκέπτες και κατοίκους. Το φεστιβάλ πραγματοποιείται σε κεντρικό σημείο της πόλης και σε χωριά με παράδοση στην παραγωγή, όπως ο Κάμπος, το Πυργί και τα Μεστά, και περιλαμβάνει παρουσίαση και γευσιγνωσία προϊόντων όπως η μαστίχα, τα εσπεριδοειδή, το ούζο και άλλα τοπικά προϊόντα, παρουσιάσεις παραγωγών και της παραγωγικής διαδικασίας, εργαστήρια, αγροτουριστικές διαδρομές και επισκέψεις σε παραγωγικές μονάδες, καθώς και βιωματικές δράσεις για τους νέους. Παράλληλα, παρουσιάζονται σύγχρονες μορφές αγροτουρισμού και δίνεται έμφαση σε νέους ανθρώπους που δραστηριοποιούνται ή επιθυμούν

να δραστηριοποιηθούν στον πρωτογενή τομέα. Η οργανωτική ομάδα συστήνεται σε συνεργασία με τοπικούς παραγωγούς και το ΕνισΧίω και απευθύνει πρόσκληση σε ουζοποιίες, αγροτικούς συνεταιρισμούς και μικρούς παραγωγούς του νησιού, ενώ οι νέοι συμμετέχουν ενεργά στη διοργάνωση, στην ξενάγηση των επισκεπτών και στην ψηφιακή προβολή. Πυρήνα του φεστιβάλ αποτελούν οι ήδη ενεργές τοπικές μονάδες παραγωγής ούζου και αγροτικών προϊόντων, ενώ μέσα από αυτό αναδεικνύεται η Χίος ως τόπος όπου η παράδοση, η παραγωγή και η καινοτομία μπορούν να συνυπάρξουν.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην προβολή των χαρακτηριστικών τοπικών προϊόντων της Χίου και στη γνωριμία των νέων με τον πρωτογενή τομέα και τον αγροτουρισμό, συνδέοντας την τοπική παραγωγή με τη σύγχρονη επιχειρηματικότητα και δημιουργώντας ευκαιρίες δικτύωσης μεταξύ νέων και παραγωγών.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Τοπικές ουζοποιίες/αποστάγματα Χίου, αγροτικοί συνεταιρισμοί και μικροί παραγωγοί, Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου, επιχειρήσεις αγροτουρισμού, Επιμελητήριο Χίου, Φορέας Τουρισμού, ΕνισΧίω, Δήμος Χίου

2.16 Φεστιβάλ Γαστρονομίας «Taste Chios»

Περιγραφή δράσης

Το Φεστιβάλ Γαστρονομίας «Taste Chios» πραγματοποιείται σε δύο φάσεις, μία τον χειμώνα και μία το καλοκαίρι, ώστε να αξιοποιούνται και να προβάλλονται διαφορετικά τοπικά προϊόντα ανά εποχή, όπως η μαστίχα και τα εσπεριδοειδή. Στο πλαίσιό του διοργανώνονται workshops μαγειρικής, ζαχαροπλαστικής και κοκτέιλ, καθώς και διαγωνισμός «Νέων Σεφ» για νέους 15–29 ετών, στη μαγειρική ή τη ζαχαροπλαστική, με υποχρεωτική χρήση ενός τοπικού προϊόντος στη συνταγή· τον νικητή αναδεικνύει, με ανώνυμη συμμετοχή, επιτροπή επαγγελματιών εστίασης του νησιού. Το φεστιβάλ ολοκληρώνεται με το «Open Market», ένα Σαββατοκύριακο κατά το οποίο τοπικές επιχειρήσεις εστίασης και πώλησης τοπικών προϊόντων στήνουν πάγκους και περίπτερα στην κεντρική πλατεία ή τον κήπο, με παράλληλα μουσικά δρώμενα, live cooking και θεματικές όπως «Traditional vs Modern Chios». Την προβολή του φεστιβάλ αναλαμβάνουν νέοι content creators του νησιού μέσα από τα social media.

Σκοπός δράσης

Σκοπός της δράσης είναι η ανάδειξη της χιώτικης γαστρονομίας και των τοπικών προϊόντων, μέσα από τη σύνδεση της γαστρονομικής παράδοσης του νησιού με σύγχρονες τάσεις και νέες μορφές γαστρονομικής δημιουργίας. Παράλληλα, επιδιώκεται η δημιουργία ενός σύγχρονου και εξωστρεφούς event, το οποίο θα απευθύνεται τόσο στους νέους όσο και στους επισκέπτες του νησιού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Επαγγελματίες εστίασης και ζαχαροπλαστικής του νησιού, επιχειρήσεις πώλησης τοπικών προϊόντων, Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου, Δήμος Χίου, Επιμελητήριο Χίου

2.17 Φωτογραφική και Ιστορική ημερίδα: Τα αρχοντικά και οι ναοί του Κάμπου

Περιγραφή δράσης

Ο Κάμπος της Χίου, ο οποίος έχει ανακηρυχθεί ιστορικό μνημείο αποτελείται κατά βάση από αρχοντικά σπίτια που συνιστούν τις παραθεριστικές κατοικίες των Γενοβέζων κατά την περίοδο της κατάληψης της Χίου από αυτούς και της μεταφοράς της καλλιέργειας του «citrus» (κίτρο) από την Ιταλία στη Χίο. Οι κατοικίες τους στην πλειοψηφία πέρασαν μετά και την τουρκοκρατία στα χέρια των «αναστατών», ήτοι των τοπικών επιστατών, ενώ πολλά από αυτά λόγω του κόστους συντήρησης σήμερα παρακμάζουν. Όλα τα κτίσματα φέρουν αρχιτεκτονικές ιδιαιτερότητες, κτισμένα με ερυθρό λίθο (τη λεγόμενη θυμιανούσικη πέτρα από το χωριό Θυμιανά της Χίου), με μάγγανο, κινστέρνα, πηγάδι, περιβόλι, κίονες, αυλή, παράσπιτο, παραδοσιακό βοτσαλωτό, περιβόλι, εκκλησίες ιδιωτικές και δημόσιες, καθολικές και ορθόδοξες και το οικόσημο της κάθε αρχοντικής οικογένειας κ.α. Με την φωτογραφική και ιστορική ημερίδα καλούνται τοπικοί και όχι μόνο νέοι φωτογράφοι, ιστορικοί, αρχαιολόγοι και ξεναγοί και αρχιτέκτονες να φωτογραφίσουν έκαστο αρχοντικό με τις εκκλησίες και του ναούς του Κάμπου και να γίνεται μια ημερίδα-παρουσίαση σε συγκεκριμένα σημεία εντός του Κάμπου της Χίου αφιερωμένη σε κάθε μία οικογένεια που έχει δημιουργήσει το αρχοντικό ή τον εκάστοτε ναό, αναφορικά με την ιστορία της στο χρόνο, την προέλευση και την κατάληξη αυτής, την προσφορά της στην τοπική κοινωνία αλλά και στη χώρα (επί παραδείγματι οικογένεια Αργέντηδων, Καλβοκορέσιδων, Πετροκόκκινων κ.α.)

Σκοπός της δράσης

Σκοπός της δράσης είναι η αναβίωση των αρχοντικών και των ναών του Κάμπου της Χίου μέσα από τα μάτια και τη δουλεία νέων επαγγελματιών του νησιού, αλλά και η προβολή της ιστορίας και της σημασίας της περιοχής στους νεότερους, επισκέπτες και ντόπιους.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, Εφορία Αρχαιοτήτων Χίου, Επιμελητήριο Χίου, Φιλοπρόοδος Όμιλος Κάμπου, ΕνισΧίω, Φορέας Τουρισμού

3. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

3.1 «Youth Health & Wellness/Well-being Week»

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης «Youth Health & Wellness/Well-being Week» διοργανώνεται μια εβδομάδα αφιερωμένη στην υγεία, την πρόληψη, την ψυχική και σωματική ευεξία και στη δημιουργία ωφέλιμων ατομικά και κοινωνικά συνηθειών. Περιλαμβάνει ενδεικτικά βιωματικά εργαστήρια, ομιλίες και ανοιχτές συζητήσεις για την προώθηση ενός πιο υγιεινού τρόπου ζωής, την αντιμετώπιση ζητημάτων ψυχικής υγείας, την πρόληψη των εξαρτήσεων (αλκοόλ, ναρκωτικά, οθόνες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης) και τα Σεξουαλικώς Μεταδιδόμενα Νοσήματα (Σ.Μ.Ν.), καθώς και πιστοποιημένα, πρακτικά σεμινάρια Πρώτων Βοηθειών με δωρεάν συμμετοχή.

Στήνονται «περίπτερα ενημέρωσης», όπου διανέμεται δωρεάν ενημερωτικό υλικό και προφυλακτικά, ενώ οι συμμετέχοντες μπορούν να συμπληρώσουν ανώνυμα ερωτηματολόγια, να γράψουν ανώνυμα σε χαρτί ό,τι τους προβληματίζει, ώστε να το εξωτερικεύσουν σε προστατευμένο περιβάλλον, και να θέσουν τα ερωτήματά τους ανώνυμα ή επώνυμα (Q&As). Η εβδομάδα περιλαμβάνει, τέλος, εθελοντική αιμοδοσία.

Οι μαθητές και οι νέοι συμμετέχουν και ως δημιουργοί, προετοιμάζοντας οι ίδιοι υλικό πρόληψης, όπως σύντομα βίντεο (reels).

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην απενοχοποίηση της συζήτησης για την ψυχική και σωματική υγεία, τις εξαρτήσεις και τα Σεξουαλικώς Μεταδιδόμενα Νοσήματα, στην έγκυρη ενημέρωση χωρίς ταμπού και στην εκπαίδευση των νέων σε δεξιότητες που σώζουν ζωές, καλλιεργώντας μια κουλτούρα πρόληψης, ανθεκτικότητας και φροντίδας για τον συνάνθρωπο.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

ΕΚΑΒ, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Χίου), ΚΕΘΕΑ/ΟΚΑΝΑ, Σκυλίτσειο Γενικό Νοσοκομείο Χίου, Ιατρικός και Φαρμακευτικός Σύλλογος Χίου, ΜΚΟ, ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί του Δήμου Χίου

3.2 Τουρνουά Ομαδικών Αθλημάτων με Ομάδες ανά Χωριό

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται ετήσιο τουρνουά ποδοσφαίρου 5x5 και μπάσκετ, στο οποίο κάθε χωριό/οικισμός της Χίου συγκροτεί τη δική του ομάδα νέων, με αφορμή και το ότι το νησί, ιδίως τους θερινούς μήνες, γίνεται πόλος έλξης για μεγάλο αριθμό απόδημων Χιωτών/Χιωτισσών που επιθυμούν να αναβιώσουν την καθημερινότητα των παιδικών τους χρόνων. Η οργανωτική επιτροπή, που συστήνεται από το ΕνισΧίω σε συνεργασία με την Ένωση Αθλητικών Σωματείων Χίου, απευθύνει πρόσκληση σε όλα τα χωριά, καθορίζει τον κανονισμό (ηλικιακά όρια, αριθμό παικτών, διαιτησία) και καταρτίζει το πρόγραμμα των αγώνων μετά από κλήρωση ομίλων ανά δημοτική ενότητα, ώστε να διευκολύνονται οι μετακινήσεις.

Οι προκριματικοί αγώνες διεξάγονται σε τοπικά γήπεδα ανά περιοχή, ενώ ο νικητής κάθε επιμέρους πρωταθλήματος αγωνίζεται στην τελική φάση σε κεντρικό γήπεδο της πόλης, με απονομή επάθλων στην πρωταθλήτρια ομάδα/χωριό. Το τουρνουά λειτουργεί ταυτόχρονα ως αθλητική διοργάνωση και ως ευκαιρία διατοπικής κοινωνικοποίησης, με προβολή κάθε συμμετέχοντος χωριού μέσω των social media, και στηρίζεται στους αθλητικούς συλλόγους που ήδη λειτουργούν σε πολλά χωριά του νησιού, καθώς και στην τεχνογνωσία των ενώσεων σωματείων καλαθοσφαίρισης και ποδοσφαίρου και των αντίστοιχων διαιτητών, που εγγυάται την ομαλή διεξαγωγή της διοργάνωσης.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση της αθλητικής συμμετοχής των νέων και στην ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας κάθε χωριού, φέρνοντας κοντά νέους, μεγαλύτερους και απόδημους από διαφορετικές περιοχές του νησιού σε πνεύμα ευγενούς άμιλλας.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Ένωση Αθλητικών Σωματείων Χίου, ενώσεις σωματείων καλαθοσφαίρισης και ποδοσφαίρου και αντίστοιχοι διαιτητές, τοπικοί αθλητικοί σύλλογοι χωριών, Δήμος Χίου, ΕνισΧίω, τοπικές επιχειρήσεις

3.3 Μαραθώνιος / Ημιμαραθώνιος

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της υποψηφιότητας, προστίθεται μια δράση αναδάσωσης στις ήδη υπάρχουσες αθλητικές δραστηριότητες του νησιού (όπως πχ. στον καθιερωμένο πλέον Ημιμαραθώνιο Χίου, που διοργανώνεται κάθε Αύγουστο στον Κάμπο). Νέοι και μαθητές καλούνται να συμμετάσχουν σε ειδική

κατηγορία «τρεξίματος για τη γη μας», όπου κάθε χιλιόμετρο που διανύεται μετατρέπεται σε δεσμευμένη φύτευση δέντρου σε περιοχές του νησιού που έχουν πληγεί από πυρκαγιές. Η φύτευση πραγματοποιείται σε ξεχωριστή εκδήλωση λίγο αργότερα, στην οποία καλούνται να συμμετάσχουν και οι ίδιοι οι δρομείς. Παράλληλα, ενσωματώνονται στη διοργάνωση στοιχεία προσβασιμότητας, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν και άτομα με αναπηρία.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενεργοποίηση των νέων γύρω από κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα μέσα από τον αθλητισμό, συνδέοντας τη σωματική άσκηση με απτή κοινωνική και περιβαλλοντική προσφορά στον τόπο τους.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Αθλητικοί Σύλλογοι Χίου, Δήμος Χίου, Δασαρχείο Χίου, Σύλλογος ΑμεΑ Χίου

3.4 Γαλάζια Χίος – Νέοι και Θάλασσα

Περιγραφή δράσης

Σε συνεργασία με τους ναυτικούς και ιστιοπλοϊκούς ομίλους του νησιού, πραγματοποιούνται δωρεάν γνωριμίες με την ιστιοπλοΐα, το κανό-καγιάκ, την κολύμβηση και άλλα θαλάσσια αθλήματα για νέους, με ιδιαίτερη μέριμνα για νέους από τα χωριά και για άτομα με αναπηρία. Παράλληλα, οργανώνονται ενημερωτικές δράσεις για το θαλάσσιο περιβάλλον, όπως παρατήρηση του βυθού με μάσκα και αναπνευστήρα και εργαστήρια για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα και την προστασία της ακτογραμμής, με τη συμμετοχή επιστημόνων και του Λιμεναρχείου για την ασφάλεια στη θάλασσα.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στο να έρθουν οι νέοι σε ενεργή επαφή με τη θάλασσα, ως βασικό στοιχείο της ταυτότητας του νησιού, και να ευαισθητοποιηθούν για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Ναυτικοί και ιστιοπλοϊκοί όμιλοι της Χίου, Λιμεναρχείο Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, περιβαλλοντικές οργανώσεις, Δήμος Χίου

3.5 Digital Detox

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται εκδήλωση χωρίς οθόνες, κατά την οποία οι συμμετέχοντες παραδίδουν τις ψηφιακές τους συσκευές στην είσοδο («ψηφιακή γκαρνταρόμπα») και συμμετέχουν σε πρόγραμμα εναλλακτικών

δραστηριοτήτων, όπως μουσική, παιχνίδια κοινωνικοποίησης και δραστηριότητες φύσης και ομαδικότητας σε φυσικό περιβάλλον του νησιού.

Τη διοργάνωση αναλαμβάνει ομάδα νέων του ΕνισΧίω, η οποία σχεδιάζει το πρόγραμμα, συνοδεύει την εκδήλωση με επικοινωνιακή καμπάνια ευαισθητοποίησης για την ισορροπημένη χρήση της τεχνολογίας και συγκεντρώνει μετά την εκδήλωση την αποτίμηση και την ανατροφοδότηση των συμμετεχόντων.

Σκοπός δράσης

Η δράση, που εντάσσεται στο θεματικό πεδίο της ευεξίας και της ψυχικής υγείας των νέων, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των νέων σχετικά με την υπερβολική χρήση ψηφιακών συσκευών και στην προώθηση εναλλακτικών, βιωματικών τρόπων ψυχαγωγίας και κοινωνικοποίησης, μέσα από μια ελκυστική εκδήλωση όπου η αποχή από τα κινητά και τις οθόνες συνδυάζεται με διασκέδαση ή επαφή με τη φύση.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

ΕνισΧίω, Προσκοπική Οργάνωση, σχολεία/Δημοτική Επιτροπή Νεολαίας, τοπικά μουσικά σχήματα/DJs, φορέας ψυχικής υγείας/ευεξίας νέων, Δήμος Χίου

3.6 Εθελοντική Αιμοδοσία – Τράπεζα Αίματος

Περιγραφή δράσης

Σε συνεργασία με το Σκυλίτσειο Γενικό Νοσοκομείο Χίου δημιουργείται μόνιμη τράπεζα αίματος του Συλλόγου, με δότες τα μέλη του, και διοργανώνονται μηνιαίες εθελοντικές αιμοδοσίες. Επειδή η συμμετοχή στις αιμοδοσίες παραμένει χαμηλή, η δράση δίνει έμφαση στην ενημέρωση του κοινού για τη σημασία της αιμοδοσίας και στην απάντηση των αποριών και των φόβων σχετικά με την ασφάλεια της διαδικασίας. Η οργάνωση κάθε αιμοδοσίας προϋποθέτει έγκαιρο συντονισμό με τη Μονάδα Αιμοδοσίας του Νοσοκομείου, στοχευμένη επικοινωνία προς την τοπική κοινωνία και εξασφάλιση κατάλληλου χώρου και αναλωσίμων.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση του εθελοντικού πνεύματος των νέων και στην επάρκεια αίματος για τις ιατρικές ανάγκες του νησιού, ενδυναμώνοντας την κουλτούρα της αιμοδοσίας.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Σκυλίτσειο Γενικό Νοσοκομείο Χίου, τοπικοί σύλλογοι, εθελοντικές ομάδες και αθλητικά σωματεία

3.7 «Η Φωνή του Αγώνα» – Σεμινάριο και Διαγωνισμός Σπικάζ

Περιγραφή δράσης

Η δράση ξεκινά με σεμινάριο-ημερίδα σπικάζ, στο οποίο επαγγελματίες σχολιαστές μεταδίδουν τις βασικές τεχνικές της περιγραφής αθλητικών γεγονότων. Στο διάστημα που ακολουθεί (ενδεικτικά τριών μηνών), μαθητές και νέοι παρακολουθούν αγώνες τοπικών πρωταθλημάτων στο άθλημα της επιλογής τους, επιλέγουν τη φάση που τους ενθουσίασε περισσότερο και ηχογραφούν εκ των υστέρων τη δική τους σπικάζ περιγραφή. Οι ηχογραφήσεις αξιολογούνται από τους επαγγελματίες που πραγματοποίησαν το σεμινάριο, οι οποίοι και αναδεικνύουν τον νικητή.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ανάδειξη νέων ταλέντων στον χώρο του αθλητικού σχολιασμού και στην ενίσχυση της σχέσης των νέων με τον τοπικό αθλητισμό, μέσα από τη γνωριμία τους με μια λιγότερο γνωστή αλλά δημιουργική μορφή έκφρασης.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Τοπικά αθλητικά σωματεία, τοπικά ΜΜΕ, επαγγελματίες αθλητικοί σχολιαστές

4. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

4.1 Νερό: Η Πρόκληση της Γενιάς μας

Περιγραφή δράσης

Η δράση υλοποιείται ως οργανωμένο πρόγραμμα διάρκειας περίπου ενός μήνα, με τη συμμετοχή νέων, σχολείων, οικογενειών και επιχειρήσεων της Χίου. Ξεκινά με σύντομη ενημερωτική και εκπαιδευτική φάση, κατά την οποία ειδικοί και εκπρόσωποι αρμόδιων φορέων ενημερώνουν τους νέους για το πρόβλημα της λειψυδρίας, τις ανάγκες του νησιού και τις επιπτώσεις της στην καθημερινότητα, τη γεωργία, το περιβάλλον και την τοπική οικονομία. Στη συνέχεια, ομάδες νέων καταγράφουν βασικές μορφές κατανάλωσης νερού σε σπίτια, σχολεία, ξενοδοχεία και επιχειρήσεις και, με βάση τα στοιχεία αυτά, συντάσσουν έναν απλό «οδηγό εξοικονόμησης νερού» με πρακτικές και άμεσα εφαρμόσιμες λύσεις.

Κεντρικό μέρος της δράσης αποτελεί το «Water Challenge Χίου»: για έναν μήνα οι συμμετέχοντες δεσμεύονται να εφαρμόσουν συγκεκριμένες πρακτικές εξοικονόμησης νερού στην καθημερινότητά τους και οι νέοι καταγράφουν τις αλλαγές που υιοθετούν και, όπου είναι δυνατόν, την εξοικονόμηση που επιτυγχάνεται. Παράλληλα, πραγματοποιούνται workshops και ανοιχτές δράσεις σε σχολεία και

κοινότητες για την υπεύθυνη χρήση του νερού, την εξοικονόμηση στο σπίτι, τη γεωργία και την αντιμετώπιση της λειψυδρίας, όπου οι συμμετέχοντες ανταλλάσσουν ιδέες και προτείνουν λύσεις που μπορούν να εφαρμοστούν τοπικά. Οι νέοι επικοινωνούν τη δράση μέσω των social media με σύντομα βίντεο, φωτογραφίες, γραφήματα και μηνύματα ευαισθητοποίησης, παρουσιάζοντας την πορεία του «Water Challenge» και ενθαρρύνοντας περισσότερους κατοίκους να συμμετάσχουν. Με τον τρόπο αυτό, η δράση συνδυάζει ενημέρωση, συμμετοχή, πρακτική εφαρμογή και μετρήσιμο αποτέλεσμα, αφήνοντας υλικό και ένα δίκτυο νέων που μπορούν να συνεχίσουν την προσπάθεια και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενεργοποίηση της νεολαίας της Χίου απέναντι στη λειψυδρία, ώστε οι νέοι να κατανοήσουν τις επιπτώσεις της στην καθημερινή ζωή, στη γεωργία, στον τουρισμό και στο περιβάλλον και να μετατρέψουν την ενημέρωση σε καθημερινή πρακτική εξοικονόμησης νερού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

ΔΕΥΑ Χίου, Δήμος Χίου, σχολεία, ειδικοί και αρμόδιοι φορείς για τη διαχείριση των υδάτων, ξενοδοχεία και τοπικές επιχειρήσεις

4.2 Δενδροφύτευση στα Καμένα

Περιγραφή δράσης

Σε συνεργασία με το Δασαρχείο Χίου πραγματοποιείται εξάμηνη δενδροφύτευση σε περιοχές της Χίου που έχουν πληγεί από δασικές πυρκαγιές μεγάλης έκτασης, οι οποίες έχουν κοστίσει στο νησί σε φυσική ομορφιά αλλά και περιβαλλοντικά, με έμφαση στην περιοχή της Αμανής και στους περιαστικούς ιστούς που επλήγησαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2025. Οι περιοχές υποδεικνύονται από την αρμόδια αρχή, κατόπιν υποβολής αίτησης τον Σεπτέμβριο κάθε έτους. Ορίζεται επιτροπή που συντονίζει τους συμμετέχοντες φορείς, τη διαδικασία αδειοδότησης και την εξεύρεση δέντρων, με τη συνδρομή της δασικής υπηρεσίας και των εθελοντικών ομάδων δασοπυρόσβεσης, οι οποίες διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην αναγέννηση του δάσους στις καμένες περιοχές και στην επαφή των νέων με αυτό, ώστε να αποκτήσουν ευαισθησία και σεβασμό για το φυσικό περιβάλλον, δημιουργώντας παράλληλα έναν επισκέψιμο χώρο αναψυχής.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δασαρχείο Χίου, εθελοντικές ομάδες δασοπυρόσβεσης

4.3 Καθαρή Χίος – Δική μας Υπόθεση

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της πανχιακής δράσης «Καθαρή Χίος – Δική μας υπόθεση», με πρωταγωνιστές τους νέους, πραγματοποιούνται τακτικές – εποχιακές ή μηνιαίες – δράσεις καθαρισμού παραλιών, βάσει ετήσιου ημερολογίου που συνδέεται με ημερομηνίες όπως η Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος και η έναρξη ή λήξη της καλοκαιρινής περιόδου. Μικρές ομάδες νέων «υιοθετούν» συγκεκριμένες παραλίες (π.χ. Αγιά Φωτιά, Κώμη, Καρφάς, παραλιακοί οικισμοί) ή άλλες περιοχές με προβλήματα ρύπανσης, πραγματοποιούν τακτικούς καθαρισμούς και καταγράφουν την ποσότητα και τα είδη των απορριμμάτων που εντοπίζουν, όπως πλαστικά, γυάλινα αντικείμενα, αλιευτικά εργαλεία και άλλα απόβλητα. Οι εθελοντές κινητοποιούνται μέσω των σχολείων, του ΕνισΧίω και άλλων νεανικών φορέων, ενώ κάθε καθαρισμός οργανώνεται σε συνεννόηση με την τοπική κοινότητα και τον Δήμο, ο οποίος παρέχει τα απαραίτητα αναλώσιμα (γάντια, σακούλες) και αναλαμβάνει, μέσω της υπηρεσίας καθαριότητας, τη διακομιδή και τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Τα στοιχεία αξιοποιούνται για τη δημιουργία ενός ψηφιακού «Χάρτη Ρύπανσης της Χίου», όπου καταγράφονται τα σημεία με συστηματική παρουσία απορριμμάτων, ώστε η δράση να μην περιορίζεται στον καθαρισμό, αλλά να συμβάλλει στην αναγνώριση των αιτιών και στην αναζήτηση μόνιμων λύσεων, ενώ παρουσιάζονται και ως εκπαιδευτικό και ευαισθητοποιητικό υλικό. Οι νέοι δημιουργούν ενημερωτική καμπάνια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με φωτογραφίες, πραγματικά στοιχεία από τη Χίο, αποτελέσματα των δράσεών τους, σύντομα βίντεο και δημιουργικό περιεχόμενο για την πρόληψη της ρύπανσης και την υπεύθυνη διαχείριση των απορριμμάτων. Τα ευρήματα και οι προτάσεις των ομάδων παρουσιάζονται στον Δήμο και στις τοπικές κοινότητες, ώστε να εντοπίζονται από κοινού πρακτικές λύσεις, όπως καλύτερη τοποθέτηση κάδων, συχνότερη αποκομιδή και ενημερωτική σήμανση.

Η δράση αξιολογείται με βάση τον αριθμό των συμμετεχόντων, τις παραλίες που υιοθετήθηκαν, τους καθαρισμούς που πραγματοποιήθηκαν, τις ποσότητες και τα είδη των απορριμμάτων και τις παρεμβάσεις που προέκυψαν από τα δεδομένα, και μετατρέπει τους καθαρισμούς σε τακτικό, θεσμικό πρόγραμμα, δημιουργώντας ένα σταθερό δίκτυο νέων για την προστασία του περιβάλλοντος της Χίου.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη μείωση και πρόληψη της ρύπανσης των παραλιών της Χίου μέσα από την ενεργό εθελοντική συμμετοχή των νέων και στην καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης στην τοπική κοινωνία, ώστε η υπεύθυνη στάση απέναντι στα απορρίμματα να γίνει μέρος της καθημερινότητας.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου – υπηρεσία καθαριότητας/περιβάλλοντος, τοπικές κοινότητες, περιβαλλοντικές οργανώσεις (π.χ. HELMEPA, τοπικοί σύλλογοι), σχολεία Χίου, εθελοντικές ομάδες, ΕνισΧίω, Λιμεναρχείο Χίου

4.4 ReSound Chios – Από τα Απορρίμματα της Χίου στις Τάξεις της Χίου

Περιγραφή δράσης

Δημιουργείται ένα μικρό εργαστήριο κυκλικής κατασκευής, όπου κατάλληλα πλαστικά που συλλέγονται από σχολεία, επιχειρήσεις και δημοτικούς χώρους μετατρέπονται σε filament για τρισδιάστατη εκτύπωση, ενώ παλιά υφάσματα, κουβέρτες και μοκέτες επαναχρησιμοποιούνται ως ηχοαπορροφητικό υλικό. Οι νέοι, με την καθοδήγηση μηχανικών, σχεδιάζουν ένα αρθρωτό ακουστικό πάνελ για σχολικές αίθουσες, του οποίου τα πλαίσια παράγονται από το ανακυκλωμένο filament και το εσωτερικό από τα υφάσματα. Τα πρώτα πάνελ τοποθετούνται πιλοτικά, με ακουστικές μετρήσεις πριν και μετά την εγκατάσταση, ώστε το αποτέλεσμα να τεκμηριώνεται. Τα σχολεία που διαθέτουν τρισδιάστατους εκτυπωτές λαμβάνουν δωρεάν filament και τα ψηφιακά σχέδια, συμμετέχοντας και τα ίδια στην παραγωγή.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενεργοποίηση των νέων γύρω από την κυκλική οικονομία, ώστε να μην ενημερώνονται απλώς για την ανακύκλωση αλλά να παράγουν οι ίδιοι από υλικά που απορρίπτονται κάτι χρήσιμο για τα σχολεία του νησιού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, τοπικές επιχειρήσεις και σύλλογοι για τη συλλογή υλικών

4.5 Last Bite Chios – Κανένα Καλό Φαγητό στα Σκουπίδια

Περιγραφή δράσης

Ομάδες νέων χαρτογραφούν αρχικά τις επιχειρήσεις που παράγουν καθημερινά πλεόνασμα τροφίμων, όπως φούρνοι, ζαχαροπλαστεία, καταστήματα εστίασης και υπεραγορές, καταγράφοντας τι πραγματικά περισσεύει και σε ποια ώρα. Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες του Δήμου και τις κοινωνικές δομές διαμορφώνεται ένα σαφές πρωτόκολλο παραλαβής και διάθεσης, με ρητούς κανόνες υγιεινής και ευθύνης, ώστε τα προϊόντα είτε να διατίθενται σε ιδιαίτερα χαμηλή τιμή είτε να προσφέρονται δωρεάν σε κοινωνικές δομές του νησιού. Οι νέοι αναλαμβάνουν την ενημέρωση των επιχειρήσεων, την επικοινωνία της δράσης και τη δημιουργία ενός απλού ψηφιακού εργαλείου μέσω του οποίου η επιχείρηση δηλώνει τι έχει διαθέσιμο, ενώ η δράση αποτιμάται με βάση τα κιλά τροφίμων που διασώθηκαν.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη μείωση της σπατάλης τροφίμων στη Χίο και στην ανάληψη ενεργού ρόλου από τους νέους στη δημιουργία ενός οργανωμένου δικτύου «διάσωσης», ώστε ό,τι παραμένει απούλητο στο τέλος της ημέρας να μην καταλήγει στα σκουπίδια.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Κοινωνικό Παντοπωλείο και κοινωνικές δομές του νησιού, Επιμελητήριο Χίου, σύλλογοι επαγγελματιών εστίασης και αρτοποιίας, υπεραγορές, εθελοντικές οργανώσεις

4.6 «Ημέρες Πράσινης Μετακίνησης: Μια Χίος δίχως Αυτοκίνητα»

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης «Ημέρες Πράσινης Μετακίνησης: Μια Χίος δίχως αυτοκίνητα» πραγματοποιούνται στοχευμένες μηνιαίες, μονοήμερες ή διήμερες δράσεις, κατά τις οποίες κεντρικές αρτηρίες της πόλης (π.χ. Προκυμαία, Απλωταριά, Πλατεία) «πεζοδρομούνται» προσωρινά, με κλείσιμο των δρόμων σε συνεργασία με την Τροχαία, και αφιερώνονται αποκλειστικά στο ποδήλατο, το περπάτημα, το τρέξιμο, το πατίνι και τις εναλλακτικές/ηλεκτρικές μορφές μετακίνησης (μικροκινητικότητα).

Κατά τις ημέρες αυτές διατίθενται δωρεάν ποδήλατα και ηλεκτρικά πατίνια για δοκιμή και πραγματοποιούνται παράλληλα δρώμενα δρόμου, όπως street art, μουσική και πάρτι στον δρόμο, διαδρομές ξενάγησης στην ιστορία της πόλης με ποδήλατο ή με τα πόδια (bike tours ή περπάτημα) και

γύρος της πόλης με τρέξιμο ή ποδήλατο. Παρουσιάζονται επίσης η αστική και υπεραστική συγκοινωνία και τα νέα/ηλεκτρικά λεωφορεία, ενώ στήνονται περίπτερα και πάγκοι με τοπικά προϊόντα και κεράσματα.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των κατοίκων για το οικολογικό αποτύπωμα των μετακινήσεων και στη σταδιακή μετάβαση σε μια βιώσιμη αστική κινητικότητα, με λιγότερους ρύπους και θόρυβο, υγιεινότερο τρόπο ζωής και επιστροφή του δημόσιου χώρου στους πολίτες, ώστε να μπορούν να κάνουν βόλτα άφοβα και οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με κινητικά προβλήματα.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, Τροχαία και Λιμενικό Χίου, ποδηλατικοί σύλλογοι και αθλητικά σωματεία, εταιρείες πώλησης/ενοικίασης ποδηλάτων και e-scooters, περιβαλλοντικές ομάδες του νησιού, τοπικές επιχειρήσεις, ΚΤΕΛ Χίου, ξεναγοί και τουριστικά γραφεία

4.7 Dark Chios – Εκεί όπου Ανάβουν Ξανά τα Αστέρια

Περιγραφή δράσης

Ομάδες νέων εξερευνούν διαφορετικές περιοχές του νησιού και πραγματοποιούν μετρήσεις φωτεινότητας του ουρανού, καταγράφοντας παράλληλα τεχνητές πηγές φωτός και κατάλληλα σημεία παρατήρησης, δημιουργώντας τον πρώτο χάρτη σκοτεινού ουρανού της Χίου. Από τη χαρτογράφηση επιλέγονται τέσσερα έως έξι σημεία, στα οποία οι νέοι σχεδιάζουν και κατασκευάζουν μικρά σημεία παρατήρησης, με διακριτικό καθιστικό, χάρτη του ουρανού, προσανατολισμό προς βασικούς αστερισμούς και QR code με πληροφορίες ανάλογα με την εποχή. Όπου απαιτείται φωτισμός, χρησιμοποιείται αποκλειστικά χαμηλής έντασης και κατευθυνόμενος, ώστε το ίδιο το έργο να μην καταστρέφει το σκοτάδι που αναδεικνύει. Παράλληλα οι νέοι καταγράφουν τη φωτορύπανση και προτείνουν απλές διορθωτικές παρεμβάσεις στον δημόσιο φωτισμό, ενώ οι μετρήσεις μπορούν να επαναλαμβάνονται ετησίως από σχολεία και ομάδες αστροπαρατήρησης.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην καταγραφή, προστασία και ανάδειξη των περιοχών της Χίου όπου ο νυχτερινός ουρανός παραμένει πραγματικά σκοτεινός, ένα φυσικό χαρακτηριστικό που γίνεται ολοένα σπανιότερο και συνήθως περνά απαρατήρητο.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, σύλλογοι και ομάδες αστρονομίας, πεζοπορικοί και περιβαλλοντικοί σύλλογοι, τοπικές κοινότητες, Τμήμα Τουρισμού Δήμου Χίου

5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ

5.1 «Χίος για Όλους»

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης «Χίος για Όλους – Βλέπουμε τη Χίο αλλιώς» πραγματοποιείται αρχικά, στη φάση «Ακούμε – Πες μας τη δική σου Χίο», διάρκειας δύο εβδομάδων, μια μικρή έρευνα/διαβούλευση με άτομα με αναπηρία σχετικά με τη μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίζουν, τα σημεία όπου συναντούν τα περισσότερα προβλήματα προσβασιμότητας, τους χώρους της Χίου που είναι δύσκολα προσβάσιμοι, τις δυσκολίες στις μετακινήσεις, τους χώρους που αποφεύγουν, όσα θα ήθελαν να αλλάξουν άμεσα και την παρέμβαση που θεωρούν πιο σημαντική, ενώ παράλληλα μπορεί να υπάρξει και ανοιχτή φόρμα για όλους τους πολίτες.

Ακολουθεί η φάση «Καταγράφουμε – Access Challenge», διάρκειας μίας ημέρας, κατά την οποία μικτές ομάδες νέων 15–29 ετών και ατόμων με αναπηρία ακολουθούν συγκεκριμένες διαδρομές στην πόλη. Δεν επιχειρείται προσομοίωση της αναπηρίας· οι ίδιοι οι άνθρωποι που τη βιώνουν καθημερινά δείχνουν τα πραγματικά εμπόδια σε πεζοδρόμια, ράμπες, παράνομη στάθμευση, μετακίνηση, δημόσιες υπηρεσίες, εστίαση, παραλίες, πολιτιστικούς χώρους και αθλητικές εγκαταστάσεις, και κάθε πρόβλημα φωτογραφίζεται, καταγράφεται και τοποθετείται σε έναν Χάρτη Προσβασιμότητας Χίου.

Στη φάση «Προτείνουμε», η ομάδα «Καθημερινότητα» οργανώνει τα ευρήματα σε θεματικές και αντιστοιχίζει κάθε πρόβλημα με όσους επηρεάζει, την πιθανή λύση και τον αρμόδιο φορέα, ώστε να προκύψουν «10 προτάσεις για μια προσβάσιμη Χίο», όπως η βελτίωση συγκεκριμένων διαδρομών πεζών, παρεμβάσεις σε προβληματικές ράμπες, προσβάσιμα σημεία σε παραλίες, καλύτερη σήμανση, προσβασιμότητα σε δημοτικά κτίρια, προσβάσιμες πολιτιστικές δράσεις και αθλητικές εγκαταστάσεις, έλεγχος των εμποδίων από παράνομη στάθμευση, ψηφιακή πληροφόρηση για προσβάσιμες υποδομές και δημιουργία μόνιμου μηχανισμού διαβούλευσης με άτομα με αναπηρία.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην καταγραφή των πραγματικών δυσκολιών που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην καθημερινότητά τους στη Χίο και, κυρίως, στη μετατροπή αυτών των εμπειριών σε συγκεκριμένες και εφαρμόσιμες προτάσεις για μια πόλη προσβάσιμη σε όλους. Βασική της φιλοσοφία

είναι ότι δεν μιλάμε για τα άτομα με αναπηρία χωρίς τα άτομα με αναπηρία: τα ακούμε, συνεργαζόμαστε μαζί τους και σχεδιάζουμε μαζί τις λύσεις.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Σύλλογος ΑμεΑ Χίου, άτομα με αναπηρία και οι οικογένειές τους, Δήμος Χίου (τεχνικές υπηρεσίες, Δημοτική Αστυνομία), Τροχαία Χίου

5.2 Νέοι Χωρίς Αποστάσεις – Πρόσβαση των Νέων των Χωριών, των Ψαρών και των Οινουσσών

Περιγραφή δράσης

Για κάθε μεγάλη δράση της χρονιάς οργανώνεται δωρεάν μετακίνηση νέων από τα χωριά προς την πόλη, σε συνεργασία με το ΚΤΕΛ και τον Δήμο, με προκαθορισμένα δρομολόγια ανά δημοτική ενότητα. Παράλληλα, επιλεγμένες δράσεις του προγράμματος πραγματοποιούνται και στα Ψαρά και τις Οινούσσες, ενώ προβλέπεται η μετακίνηση νέων από τα δύο νησιά για τη συμμετοχή τους σε δράσεις της Χίου.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στο να έχουν όλοι οι νέοι ίση πρόσβαση στο πρόγραμμα της χρονιάς, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, ΚΤΕΛ Χίου, Δήμοι Ψαρών και Οινουσσών, ακτοπλοϊκές εταιρείες, τοπικές κοινότητες

5.3 «Μαθαίνουμε Μαζί» – Δίκτυο Εκπαιδευτικής Στήριξης

Περιγραφή δράσης

Φοιτητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου και νέοι εθελοντές προσφέρουν δωρεάν ενισχυτική διδασκαλία και στήριξη στη μελέτη σε μαθητές που τη χρειάζονται, ιδίως από οικογένειες με χαμηλό εισόδημα και από τα απομακρυσμένα χωριά, δια ζώσης και διαδικτυακά. Παράλληλα, οργανώνεται πρόγραμμα υποδοχής για τους νέους φοιτητές του Πανεπιστημίου, με ξενάγηση, ενημέρωση για τις υπηρεσίες του νησιού και σύνδεση με τοπικούς φορείς, ώστε να ενταχθούν ομαλά στην τοπική κοινωνία.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη μείωση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων, στην ενεργοποίηση των φοιτητών στην τοπική κοινωνία και στην ομαλή ένταξη των νέων φοιτητών στη Χίο.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Χίου, Δήμος Χίου (κοινωνικές υπηρεσίες), φοιτητικοί σύλλογοι, ΕνισΧίω

5.4 Βιωματικό Σεμινάριο Κατανόησης της Αναπηρίας

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται κύκλος βιωματικών δράσεων για την κατανόηση της αναπηρίας, με σταθμούς όπως περιήγηση στο απόλυτο σκοτάδι σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, για την προσομοίωση της τύφλωσης, σεμινάριο εκμάθησης βασικών στοιχείων της νοηματικής γλώσσας, διαδρομή προσομοίωσης κίνησης με αναπηρικό αμαξίδιο σε εμπόδια της καθημερινότητας, επίδειξη και ενημέρωση για τον ρόλο των σκύλων-οδηγών τυφλών, καθώς και δοκιμή προσβάσιμου αθλήματος (όπως το καθιστό βόλεϊ). Η δράση ολοκληρώνεται με ανοιχτή συζήτηση με άτομα με αναπηρία και εκπροσώπους φορέων, οι οποίοι μοιράζονται την προσωπική τους εμπειρία και απαντούν σε ερωτήσεις των συμμετεχόντων.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των νέων απέναντι στην αναπηρία, μέσα από τη βιωματική εμπειρία των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν καθημερινά άτομα με αναπηρία, καλλιεργώντας ενσυναίσθηση και κουλτούρα προσβασιμότητας και σεβασμού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Σύλλογος ΑμεΑ Χίου, Ελληνική Ομοσπονδία Σκύλων-Οδηγών Τυφλών

5.5 Δημιουργία Μόνιμου Περιπτέρου Κοινωνικού Παντοπωλείου

Περιγραφή δράσης

Σε συνεργασία με τον Δήμο Χίου δημιουργείται μόνιμο περίπτερο, στο οποίο οι νέοι φροντίζουν ώστε να καταγράφονται οι ανάγκες των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων του τόπου και συγκεντρώνονται αντικείμενα προς προσφορά.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη στήριξη των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων του τόπου και στην ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής και του εθελοντισμού των νέων.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου (Κοινωνικές Υπηρεσίες)

5.6 Το Δώρο του Αγίου Βασίλη

Περιγραφή δράσης

Σε συντονισμό με τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, τοποθετούνται σε σχολεία, επιχειρήσεις και άλλους χώρους ειδικά δοχεία-κουτιά, όπου ο καθένας μπορεί να συνεισφέρει από το υστέρημά του κάποιο παιχνίδι ή οτιδήποτε άλλο μπορεί να αποτελέσει δώρο τις γιορτινές ημέρες, ώστε να προσφερθεί σε οικογένειες που το έχουν ανάγκη. Ο συντονισμός είναι απαιτητικός, καθώς προϋποθέτει συνεννόηση με επαγγελματίες, σχολικές μονάδες και τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αλλά και ενημέρωση από όσους γνωρίζουν τα νοικοκυριά που έχουν ανάγκη, ώστε οι δωρεές να φτάσουν σε όλους.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει σε μια πρωτοπόρα πράξη προσφοράς και αλληλεγγύης με ισχυρό κοινωνικό αποτύπωμα, ώστε όσοι παλεύουν με τις ανάγκες της καθημερινότητας να νιώσουν ότι δεν είναι μόνοι, αλλά ότι ο διπλανός, ο γείτονας και ο συνάδελφος μπορεί να σταθεί δίπλα τους, κι ειδικότερα τις μέρες χαράς, ώστε η χαρά να φτάσει σε όλους.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Αντιδήμαρχος Πρόνοιας, Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Εμπορικός Σύλλογος, Επιμελητήριο

6. ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

6.1 Chios Youth Hub – Coworking Space / Κέντρο Νεολαίας του Δήμου

Περιγραφή δράσης

Ο Δήμος Χίου αξιοποιεί ή διαμορφώνει δημοτικό ακίνητο (υφιστάμενο ή αναξιοποίητο κτήριο, πρώην σχολείο, δημοτικό χώρο) στο «Chios Youth Hub», ένα coworking space/Κέντρο Νεολαίας με δωρεάν ή συμβολικό κόστος πρόσβασης για νέους 15–29 ετών – φοιτητές, freelancers, εργαζόμενους εξ αποστάσεως και νέους επιχειρηματίες. Μετά από μελέτη σκοπιμότητας και κόστους και απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου για τη χρήση του χώρου, ο χώρος διαμορφώνεται και εξοπλίζεται – με πιθανή αξιοποίηση κονδυλίων της χρηματοδότησης «Εθνική Πρωτεύουσα Νεολαίας» – με γρήγορο Wi-Fi, meeting rooms, εκτυπωτές και scanners, υπολογιστές και βασικό τεχνολογικό εξοπλισμό, ειδικά διαμορφωμένο χώρο για online meetings και μικρό studio για την παραγωγή podcasts και video περιεχομένου, ενώ αναπτύσσεται ψηφιακή πλατφόρμα/εφαρμογή κράτησης θέσης για εργασία ή συνεργασία. Η λειτουργία του διέπεται από σαφείς κανόνες (ωράριο, όροι χρήσης, τυχόν συμβολικό

αντίτιμο), ενώ στον χώρο πραγματοποιούνται workshops, networking events, σεμινάρια και παρουσιάσεις επιχειρηματικών ιδεών, με τον προγραμματισμό των εκδηλώσεων να υποστηρίζεται από τη Δημοτική Επιτροπή Νεολαίας. Πρόκειται για νέα, μόνιμη υποδομή, που λειτουργεί συμπληρωματικά με τη Δημοτική Επιτροπή Νεολαίας ως φυσικός χώρος υλοποίησης και των υπόλοιπων δράσεων του προγράμματος.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη δημιουργία μιας μόνιμης υποδομής εργασίας, συνάντησης και δικτύωσης για τη νεολαία της Χίου, που υπηρετεί τόσο τη νεανική επιχειρηματικότητα και απασχόληση όσο και την ενεργό πολιτειότητα και ενισχύει τη βιωσιμότητα της υποψηφιότητας ως μόνιμη υποδομή και όχι εφήμερη δράση.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Επιμελητήριο Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Δημοτική Επιτροπή Νεολαίας, ΕνισΧίω, τοπικές τεχνολογικές/νεοφυείς επιχειρήσεις

6.2 Chios Launchpad – Κόμβος Νεανικής Επιχειρηματικότητας

Περιγραφή δράσης

Δημιουργείται ένα σταθερό σημείο πρώτης υποστήριξης για νέους που θέλουν να ιδρύσουν, να αναπτύξουν ή να διαδεχθούν μια επιχείρηση στη Χίο. Δύο φορές τον χρόνο απευθύνεται ανοιχτή πρόσκληση και γίνεται σύντομη διάγνωση αναγκών (ιδέα, υφιστάμενη επιχείρηση, οικογενειακή διαδοχή, κοινωνική επιχείρηση), ενώ κάθε μήνα πραγματοποιούνται ανοιχτές «Ώρες Επιχειρηματία» με συμβουλές για επιχειρηματικό μοντέλο, αδειοδοτήσεις, φορολογικά/νομικά, χρηματοδότηση, πωλήσεις, βιωσιμότητα και εξωστρέφεια.

Κεντρικό μέρος της δράσης είναι ένας κύκλος 8 εβδομάδων για 15–20 ομάδες, με θεματικές όπως η έρευνα πελάτη, η κοστολόγηση, οι ταμειακές ροές, η ψηφιακή παρουσία, η δοκιμή προϊόντος και η παρουσίαση, όπου κάθε ομάδα συνδέεται με μέντορα από τη χιακή επιχειρηματική κοινότητα ή τη διασπορά. Παράλληλα, δημιουργείται ψηφιακή «εργαλειοθήκη εκκίνησης στη Χίο» με χάρτη υπηρεσιών, πρότυπα, ευκαιρίες χρηματοδότησης και κατάλογο εθελοντών μεντόρων, η οποία δεν υποκαθιστά πιστοποιημένες νομικές ή λογιστικές συμβουλές. Ο κύκλος ολοκληρώνεται με Demo Day, όπου οι ομάδες λαμβάνουν ανατροφοδότηση και οι ώριμες παραπέμπονται σε χρηματοδοτικά ή επωαστικά προγράμματα. Ως πιλοτικοί δείκτες ορίζονται 60 ωφελούμενοι, 20 σχέδια 90 ημερών, 12

ολοκληρωμένα business models, 6 δοκιμές στην αγορά και παρακολούθηση των συμμετεχόντων στους 6 μήνες.

Η δράση συνδέει σε μία ενιαία διαδρομή υποστήριξης τις υπηρεσίες που ήδη προσφέρουν το Επιμελητήριο Χίου, ο Δήμος και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, χωρίς να δημιουργεί παράλληλη γραφειοκρατική δομή.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στη δημιουργία ενός σταθερού σημείου πρώτης υποστήριξης για νέους 15–29 ετών που θέλουν να ιδρύσουν, να αναπτύξουν ή να διαδεχθούν μια επιχείρηση στη Χίο, απαντώντας στον κατακερματισμό της πληροφόρησης και στην έλλειψη πρακτικής καθοδήγησης, ώστε κάθε συμμετέχων να αποχωρεί με συγκεκριμένο «οδικό χάρτη 90 ημερών» και, όπου υπάρχει ώριμη ιδέα, με πρώτο επιχειρηματικό μοντέλο και μέντορα.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου και Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης, Επιμελητήριο Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Εμπορικός Σύλλογος Χίου, Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου, επαγγελματικοί και τουριστικοί φορείς, λογιστές/νομικοί/σύμβουλοι, τράπεζες ή φορείς μικροχρηματοδότησης, επιτυχημένοι επιχειρηματίες της Χίου και μέλη της χιακής διασποράς

6.3 Chios Career & Skills Hub – Διασύνδεση Δήμου, Πανεπιστημίου Αιγαίου και Αγοράς Εργασίας

Περιγραφή δράσης

Πρόκειται για μια πολυδιάστατη δράση επαγγελματικού προσανατολισμού και ανάπτυξης δεξιοτήτων (soft & hard skills), με κεντρικό άξονα έναν κόμβο/πλατφόρμα διασύνδεσης, μέσω του οποίου ο Δήμος Χίου και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συνεργάζονται συστηματικά με τις τοπικές επιχειρήσεις για ευκαιρίες πρακτικής άσκησης, απασχόλησης και εφαρμοσμένης έρευνας σε τοπικά ζητήματα και όπου νέοι και επιχειρήσεις αναζητούν ευκαιρίες εργασίας και πρακτικής. Η συνεργασία θεσμοθετείται με μνημόνιο μεταξύ Δήμου και Πανεπιστημίου, καταρτίζεται μητρώο τοπικών επιχειρήσεων που προσφέρουν θέσεις πρακτικής άσκησης ή εργασίας και υποστηρίζονται ερευνητικές εργασίες φοιτητών με εφαρμογή σε τοπικά ζητήματα, όπως ο τουρισμός, η μαστίχα και η ναυτιλία.

Παράλληλα, διοργανώνονται workshops και ημερίδες με πρακτικά μαθήματα σύνταξης σύγχρονου βιογραφικού και προφίλ στο LinkedIn, προσομοιώσεις συνεντεύξεων και σεμινάρια για ηγεσία, digital marketing ή επικοινωνία, καθώς και τακτικές «Ημέρες Καριέρας», με περίπτερα τοπικών

επιχειρήσεων, ξενοδοχείων και φορέων εκπαίδευσης για άμεσες μίνι-συνεντεύξεις και networking μεταξύ φοιτητών, νέων και επιχειρήσεων. Τα αποτελέσματα, όπως το ποσοστό τοποθέτησης φοιτητών σε πρακτική ή εργασία, παρακολουθούνται σε ετήσια βάση, με αφετηρία την ήδη υπάρχουσα ακαδημαϊκή παρουσία του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Χίο, με τμήματα όπως η Διοίκηση Επιχειρήσεων.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην καταπολέμηση της νεανικής ανεργίας και στη μετατροπή του «brain drain» σε «brain gain/remain/retain», διευκολύνοντας φοιτητές και νέους να βρίσκουν ποιοτικές θέσεις πρακτικής και εργασίας σε τοπικές αλλά και απομακρυσμένες εταιρείες (remote work).

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Επιμελητήριο Χίου, ΔΥΠΑ, Φορέας Τουρισμού, ιδιωτικοί εκπαιδευτικοί φορείς, Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Στρατός, ΕνισΧίω

6.4 Μένω Χίο, Δημιουργώ Χίο – Ιστορίες, Δεξιότητες και Ευκαιρίες

Περιγραφή δράσης

Πραγματοποιείται σειρά έξι διαδραστικών επισκέψεων σε Γυμνάσια, ΓΕΛ, ΕΠΑΛ, ΣΑΕΚ και στο Πανεπιστήμιο, όπου νέοι επιχειρηματίες, επαγγελματίες, κοινωνικοί επιχειρηματίες και άνθρωποι που δοκίμασαν, δυσκολεύτηκαν ή άλλαξαν πορεία μοιράζονται τις εμπειρίες τους. Στο εργαστήριο «Από ένα πρόβλημα της Χίου σε λύση», ομάδες μαθητών χαρτογραφούν ανάγκες του νησιού γύρω από τον τουρισμό, τη μαστίχα και την αγροδιατροφή, τη ναυτιλία, τον πολιτισμό, την προσβασιμότητα, το περιβάλλον και την καθημερινότητα στα χωριά, ενώ οργανώνονται και μικρές επισκέψεις εργασίας σε επιχειρήσεις και οργανισμούς, με σαφή μαθησιακή αποστολή και κανόνες ασφάλειας και συναίνεσης για ανηλίκους.

Η δράση ολοκληρώνεται με το Youth Opportunity Forum, που περιλαμβάνει έκθεση επαγγελμάτων, σύντομες παρουσιάσεις ιδεών και «τραπέζια ευκαιριών» για πρακτική, εθελοντισμό, εποχική απασχόληση και mentoring, ώστε κάθε συμμετέχων να συνδεθεί με μία συγκεκριμένη επόμενη ευκαιρία. Ως πιλοτικοί δείκτες ορίζονται 300 συμμετέχοντες, 20 ομιλητές, 15 επισκέψεις, 40 ιδέες και τουλάχιστον 30 αντιστοιχίσεις νέων με επόμενη ευκαιρία, ενώ με σύντομη μέτρηση πριν και μετά αποτιμώνται η γνώση των επιλογών και η πρόθεση παραμονής ή επιστροφής.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στο να γνωρίσουν οι νέοι 15–29 ετών ρεαλιστικές επαγγελματικές και επιχειρηματικές διαδρομές στη Χίο, ώστε να κάνουν ενημερωμένες επιλογές καριέρας και να δουν ορατές ευκαιρίες παραμονής ή επιστροφής στο νησί.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σχολικές μονάδες, ΕΠΑΛ και ΣΑΕΚ Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Γραφείο Διασύνδεσης, Επιμελητήριο Χίου, Δήμος Χίου, τοπικές επιχειρήσεις και συνεταιρισμοί, επαγγελματικοί σύλλογοι, Κέντρα Νεότητας/πολιτιστικοί σύλλογοι και δίκτυα της χιακής διασποράς

6.5 Chios Blue & Green Challenge – Καινοτομία για το Νησί

Περιγραφή δράσης

Απευθύνεται ανοιχτή πρόσκληση προς φορείς και κοινότητες του νησιού για την κατάθεση προτάσεων αντιμετώπισης πραγματικών προκλήσεων, με διαθέσιμα δεδομένα, σαφή «ιδιοκτήτη» και δυνατότητα πιλοτικής δοκιμής. Ακολουθεί διήμερο challenge με μικτές ομάδες μαθητών, φοιτητών, νέων επαγγελματιών και τεχνικών/δημιουργικών ειδικοτήτων, το οποίο προετοιμάζεται με σύντομα εργαστήρια design thinking, επιχειρηματικού μοντέλου, βιωσιμότητας και παρουσίασης. Οι λύσεις αξιολογούνται με δημοσιευμένα κριτήρια: αξία για τον χρήστη, δυνατότητα υλοποίησης, περιβαλλοντικό και κοινωνικό όφελος, οικονομική βιωσιμότητα, συμπερίληψη και δυνατότητα υλοποίησης στη Χίο.

Οι πέντε επικρατέστερες ομάδες εντάσσονται σε πρόγραμμα 10 εβδομάδων, ενώ οι δύο ή τρεις καλύτερες λαμβάνουν μικρό προϋπολογισμό δοκιμής, πρόσβαση σε χώρο και δεδομένα και μέντορα από τον φορέα που έθεσε την πρόταση. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται δημόσια, με απόφαση συνέχισης ή διακοπής βάσει στοιχείων..

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην κινητοποίηση νέων 15–29 ετών για να σχεδιάσουν και να δοκιμάσουν λύσεις σε πραγματικές προκλήσεις της Χίου, στο πεδίο της πράσινης και γαλάζιας οικονομίας, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του νησιού: ναυτιλία και λιμάνια, μαστίχα και αγροδιατροφή, βιώσιμο τουρισμό, πολιτισμό, κινητικότητα, νερό/ενέργεια και κυκλική οικονομία. Κεντρικό αποτέλεσμα είναι 2-3 μικρές πιλοτικές εφαρμογές και όχι μόνο η βράβευση ιδεών.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Επιμελητήριο Χίου, Διαδημοτικό Λιμενικό Ταμείο Χίου, Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου, φορείς ναυτιλίας/τουρισμού/ενέργειας/περιβάλλοντος, σχολεία και τεχνική εκπαίδευση, επιχειρήσεις τεχνολογίας

6.6 Ενημέρωση για την Καλλιέργεια της Μαστίχας και Κίνητρα στους Νέους – «Ακαδημία Μαστιχοπαραγωγών»

Περιγραφή δράσης

Δημιουργείται «Ακαδημία Μαστιχοπαραγωγών», ένα σύντομο «σχολείο» σεμιναριακού τύπου, το οποίο εξηγεί τα βασικά μέρη της καλλιέργειας του μαστιχόδεντρου και δείχνει στους νέους – αλλά και στους μεγαλύτερους – τον σωστό τρόπο καλλιέργειας, ώστε να βελτιωθούν η παραγωγή και η συγκομιδή και να προφυλάσσονται τα δέντρα. Στη δράση ενσωματώνονται νέες τεχνολογίες και πρακτικές, ενώ για την επιτυχία της σημαντική είναι η συμβολή της ΕΜΧ, των τοπικών συνεταιρισμών και έμπειρων μαστιχοπαραγωγών.

Σκοπός δράσης

Η δράση, άμεσα συνυφασμένη με την κοινωνία, την οικονομική δραστηριότητα και την παράδοση της Χίου, στοχεύει στη μεταφορά γνώσης για τη σωστή καλλιέργεια του μαστιχόδεντρου – ενός μοναδικού προϊόντος και βασικού μέρους της οικονομικής ζωής του τόπου – και στην παροχή κινήτρων στους νέους να ασχοληθούν με τη μαστιχοκαλλιέργεια και ενδεχομένως να την προτιμήσουν έναντι άλλων εργασιών, στοιχείο κρίσιμο για τη συνέχιση του προϊόντος αλλά και την εξέλιξή του.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

ΕΜΧ, τοπικοί συνεταιρισμοί, έμπειροι μαστιχοπαραγωγοί

6.7 Chios Youth Maritime Summit – Ετήσιο Συνέδριο Ναυτιλίας στη Χίο

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται ετήσιο συνέδριο υψηλού επιπέδου, προσαρμοσμένο όμως στους νέους, με επίκεντρο τη ναυτιλία – η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος σχεδόν κάθε οικογένειας στο νησί –, το οποίο λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ της νέας γενιάς (σπουδαστές, φοιτητές, νέοι επαγγελματίες) και του κλάδου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ομιλίες από νέους και παλαιότερους καπετάνιους, μηχανικούς και στελέχη, συνεντεύξεις και συζητήσεις εφοπλιστών για το σήμερα και το μέλλον της ναυτιλίας, εμπειρίες ναυτικών από παλαιότερες εποχές, παρουσίαση των αναγκών, της καθημερινότητας και των

δυσκολιών των ναυτικών, πάνελ συζητήσεων και διαδραστικά workshops (π.χ. προσομοιωτές γέφυρας).

Παράλληλα, λειτουργεί «Maritime Job Fair» για την παρουσίαση των ευκαιριών που προσφέρει το ναυτικό επάγγελμα, την ενημέρωση των ενδιαφερομένων, την κατάθεση βιογραφικών ή και την απευθείας διεξαγωγή συνεντεύξεων για παροχή εργασίας ή έναρξη πρακτικής, ενώ επιδιώκονται η δικτύωση των νέων με κορυφαίες ναυτιλιακές εταιρείες, η ανταλλαγή εμπειριών με ναυτικούς σε σύνταξη και η καλλιέργεια soft και hard skills. Το πρόγραμμα συμπληρώνεται με μουσικά αφιερώματα και επικοινωνία με ένα ταξιδεύον πλοίο, αναδεικνύοντας τη δράση «adapt a ship». Επειδή πρόκειται για απαιτητικό σύνολο εκδηλώσεων, απαιτείται καλός συντονισμός μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ανάδειξη της ναυτικής παράδοσης της Χίου και στη γνωριμία των νέων με τις ευκαιρίες καριέρας στη ναυτιλία, εν πλω και στα γραφεία, καθώς και με τις νέες τάσεις του κλάδου (πράσινη ναυτιλία, ψηφιοποίηση, AI και Data Centers στη θάλασσα), προωθώντας τη χιώτικη ναυτιλία.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ Μηχανικών Χίου & Πλοιάρχων Οινουσσών), Τμήμα Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών Πανεπιστημίου Αιγαίου, Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ναυτιλιακές εταιρείες (ιδίως χιώτικων συμφερόντων), ΕΕΕ, Αντιδήμαρχος Πολιτισμού, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, project connect, εκπαιδευτήρια «TSAKOS-TEENS»

6.8 Εργαστήρια Δεξιοτήτων Ζωής

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται κύκλος βιωματικών εργαστηρίων και ομιλιών από ειδικούς (ψυχολόγους, coaches, επαγγελματίες), με θεματικές όπως η διαχείριση του άγχους, του στρες, της αναβλητικότητας και των συναισθημάτων, οι κοινωνικές δεξιότητες και η αποτελεσματική επικοινωνία, η ομαδικότητα και η συνεργασία – απαραίτητη ικανότητα τόσο για την εργασία όσο και έξω από αυτή –, η διαχείριση χρόνου και στόχων, ο δημόσιος λόγος, η συνύπαρξη με άτομα με αναπηρία, καθώς και βασικές δεξιότητες εισόδου στην αγορά εργασίας (σύνταξη βιογραφικού, προετοιμασία για συνέντευξη). Τα εργαστήρια έχουν βιωματικό, διαδραστικό χαρακτήρα αντί για απλή διάλεξη, ώστε οι συμμετέχοντες να εξασκούνται στην πράξη, ενώ η συμμετοχή είναι ελεύθερη και ανοιχτή σε όλους τους νέους του νησιού.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενδυνάμωση των νέων με δεξιότητες που δεν διδάσκονται συστηματικά στο σχολείο, αλλά είναι καθοριστικές για την προσωπική τους ανάπτυξη, την ψυχική τους ανθεκτικότητα, την ομαλή μετάβασή τους στην ενήλικη ζωή και τη δίκαιη ένταξη των ατόμων με αναπηρία στο σύνολο.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Κέντρο Ψυχικής Υγείας Χίου, σχολικοί σύμβουλοι, ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί του νησιού, Σύλλογος ΑμεΑ Χίου

6.9 Chios Content Lab – Social Media με Ταυτότητα και Αποτέλεσμα

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται ανοιχτό bootcamp 20 ωρών για νέους και μικρές επιχειρήσεις, με θεματικές όπως το κοινό-στόχος και οι στόχοι, η αφήγηση, η φωτογραφία και το βίντεο με κινητό, το ημερολόγιο περιεχομένου, η προσβασιμότητα, τα βασικά analytics, η διαφήμιση μικρού προϋπολογισμού και η διαχείριση κρίσης. Στη συνέχεια, στα «Content Sprints», μικτές ομάδες νέων δημιουργών και επιχειρήσεων παράγουν ένα μηνιαίο πακέτο περιεχομένου (φωτογραφίες, τρία σύντομα βίντεο, κείμενα στα ελληνικά και τα αγγλικά, landing page ή ενημερωμένο προφίλ). Παράλληλα, υλοποιείται θεματική καμπάνια #MadeInChios με κοινές προδιαγραφές και εβδομαδιαίες ιστορίες από την πόλη και τα χωριά, ενώ οι λογαριασμοί και τα δικαιώματα του υλικού παραμένουν στους νέους δημιουργούς και στις επιχειρήσεις.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στο να αποκτήσουν νέοι και μικρές επιχειρήσεις πρακτικές δεξιότητες στρατηγικής παρουσίας στα κοινωνικά δίκτυα, ώστε να προβάλλουν αυθεντικά τα προϊόντα, τις υπηρεσίες και τον τόπο, με καλύτερη ποιότητα περιεχομένου, μέτρηση αποτελεσμάτων και υπεύθυνη χρήση εικόνας, μουσικής, προσωπικών δεδομένων και διαφημίσεων.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Επιμελητήριο και Εμπορικός Σύλλογος Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, επαγγελματίες marketing/φωτογραφίας/video/design, τοπικά μέσα, φορείς τουρισμού και πολιτισμού, σύλλογοι χωριών, επιχειρήσεις και δημιουργοί περιεχομένου, νομικός ή DPO για δικαιώματα εικόνας, μουσικής και δεδομένων

6.10 AI Ready Chios – Τεχνητή Νοημοσύνη για Μικρές Επιχειρήσεις

Περιγραφή δράσης

Η δράση ξεκινά με ανοιχτή εισαγωγική ημερίδα με ζωντανά παραδείγματα αξιοποίησης της τεχνητής νοημοσύνης από το λιανεμπόριο, τη φιλοξενία/εστίαση, την αγροδιατροφή, τις δημιουργικές υπηρεσίες και τη διοίκηση. Ακολουθούν τέσσερα πρακτικά (hands-on) εργαστήρια για τη σωστή διατύπωση αιτημάτων και τον έλεγχο των αποτελεσμάτων, την παραγωγή και προσαρμογή περιεχομένου, την αυτοματοποίηση απλών ροών εργασίας, καθώς και για τις βασικές αρχές δεδομένων, ιδιωτικότητας, κυβερνοασφάλειας και ανθρώπινης εποπτείας.

Στο «AI Clinic», 20 επιχειρήσεις επιλέγουν η καθεμία μία διαδικασία χαμηλού ρίσκου, μετρούν τη σημερινή της κατάσταση και υλοποιούν πιλοτική βελτίωση μέσα σε 30 ημέρες, χωρίς εισαγωγή εμπιστευτικών ή προσωπικών δεδομένων σε μη εγκεκριμένα εργαλεία. Η εμπειρία αποτυπώνεται σε ελληνικό οδηγό «AI για τη μικρή επιχείρηση της Χίου», με παραδείγματα, checklist κινδύνων και σαφή διάκριση ανάμεσα στις προτάσεις της μηχανής και στην τελική ανθρώπινη ευθύνη.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στο να αξιοποιήσουν νέοι επαγγελματίες και μικρές επιχειρήσεις της Χίου την τεχνητή νοημοσύνη με πρακτικό και υπεύθυνο τρόπο σε καθημερινές ανάγκες, με ασφάλεια, ανθρώπινο έλεγχο και σεβασμό στα προσωπικά δεδομένα και την πνευματική ιδιοκτησία, επιδιώκοντας μετρήσιμες μικρές βελτιώσεις και όχι θεωρητική εξοικείωση.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Τμήματα και ειδικοί σε διοίκηση, πληροφοριακά συστήματα και δεοντολογία), Επιμελητήριο Χίου, Δήμος Χίου, εμπορικοί/επαγγελματικοί φορείς, πάροχοι ψηφιακών υπηρεσιών και κυβερνοασφάλειας, DPO ή νομικοί με γνώση προστασίας δεδομένων και τοπικές επιχειρήσεις ως χώροι πιλοτικής εφαρμογής

6.11 Αγοράζω Χίο – Ψηφιακό Διαβατήριο Τοπικής Αγοράς

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης διαμορφώνονται συμμετοχικά απλά και διαφανή κριτήρια «τοπικής συμμετοχής» των επιχειρήσεων (έδρα/απασχόληση, τοπικές πρώτες ύλες όπου είναι εφικτό, υπεύθυνες πρακτικές, προσβασιμότητα πληροφοριών) και δημιουργείται ψηφιακός και έντυπος χάρτης με

θεματικές διαδρομές: νέα καταστήματα, μαστίχα και αγροδιατροφή, δημιουργοί, επισκευή/επαναχρησιμοποίηση, χωριά και κοινωνικές επιχειρήσεις.

Οι νέοι αποκτούν ένα «διαβατήριο» διάρκειας 8 εβδομάδων με QR ή σφραγίδες, συγκεντρώνουν επισκέψεις σε διαφορετικές κατηγορίες και περιοχές και συμμετέχουν σε κληρώσεις για τοπικές εμπειρίες, χωρίς συλλογή περισσότερων προσωπικών δεδομένων από όσα είναι αναγκαία. Παράλληλα, οργανώνονται Local Market Days με εργαστήρια παραγωγών, pop-up σημεία για νέες επιχειρήσεις και γνωριμία με «τον άνθρωπο πίσω από το προϊόν», καθώς και η καμπάνια «1 επιλογή την εβδομάδα από τη Χίο».

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενίσχυση της συνειδητής επιλογής τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών από τους νέους και στην ορατότητα και συνεργασία των μικρών επιχειρήσεων εντός και εκτός πόλης, με σαφή κριτήρια, χωρίς αποκλεισμούς ή παραπλανητικούς ισχυρισμούς και με επιβράβευση κυρίως μέσω εμπειριών.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Επιμελητήριο Χίου, Δήμος Χίου, Εμπορικός Σύλλογος Χίου, Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου, σύλλογοι παραγωγών και επαγγελματιών, φορείς τουρισμού, πολιτιστικοί/τοπικοί σύλλογοι χωριών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου για σχεδιασμό και αξιολόγηση, επιχειρήσεις εμπειριών και μέσα ενημέρωσης

6.12 Work from Chios – Εργασία εξ Αποστάσεως και Διασύνδεση

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης χαρτογραφούνται οι χώροι συνεργασίας, η ποιότητα της συνδεσιμότητας, τα καταλύματα μεσαίας διάρκειας, οι μετακινήσεις και οι βασικές υπηρεσίες του νησιού, με έμφαση στους μήνες Οκτώβριο έως Απρίλιο, και δημιουργείται δίγλωσσος ψηφιακός οδηγός «Work from Chios» με πρακτικές πληροφορίες, τοπικές διαδρομές, υπηρεσίες και σαφείς όρους συμμετοχής.

Ακολουθεί πιλοτικό πρόγραμμα για 20-30 εργαζομένους εξ αποστάσεως, με μηνιαίες συναντήσεις δικτύωσης με νέους της Χίου, φοιτητές, επιχειρήσεις και επαγγελματικούς φορείς, καθώς και το πρόγραμμα «Skills Exchange», με σύντομα εργαστήρια ή mentoring σε ψηφιακό μάρκετινγκ, λογισμικό, design, εξαγωγές και τηλεργασία και με προαιρετικές αμειβόμενες μικρο-συνεργασίες με σαφές αντικείμενο και όρους.

Η δράση συνδέεται λειτουργικά με το Chios Launchpad μέσω mentoring και διεθνών επαγγελματικών δικτύων, με το AI Ready Chios και το Content Lab μέσω της ανταλλαγής δεξιοτήτων και με το «Αγοράζω Χίο» μέσω της τοπικής κατανάλωσης. Προϋπόθεση εφαρμογής της είναι η αρχική χαρτογράφηση υποδομών και στέγασης, ώστε η πιλοτική προσέλκυση να μη δημιουργεί πίεση στους μόνιμους κατοίκους.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην προσέλκυση εργαζομένων εξ αποστάσεως και νέων επαγγελματιών στη Χίο εκτός της υψηλής τουριστικής περιόδου, με μεταφορά γνώσης και ενίσχυση της τοπικής αγοράς χωρίς επιβάρυνση της κατοικίας των μόνιμων κατοίκων, καθώς και στην ενίσχυση της δυνατότητας των νέων της Χίου να εργάζονται εξ αποστάσεως για οργανισμούς εκτός νησιού.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Δήμος Χίου, Επιμελητήριο Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Γραφείο Διασύνδεσης, επαγγελματικοί και τουριστικοί φορείς, χώροι συνεργασίας, επιχειρήσεις φιλοξενίας, πάροχοι τηλεπικοινωνιών, τοπικές επιχειρήσεις, πολιτιστικοί σύλλογοι και δίκτυα της χιακής διασποράς

6.13 Νέοι Επιχειρηματίες Μοιράζονται τη Διαδρομή τους – «Πώς τα Κατάφερα»

Περιγραφή δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης διοργανώνεται σειρά εκδηλώσεων, καθεμία από τις οποίες φιλοξενεί 3-4 νέους επιχειρηματίες. Οι ομιλητές παρουσιάζουν τη δική τους επιχειρηματική διαδρομή, από την αρχική ιδέα μέχρι την υλοποίησή της: πώς ξεκίνησαν, ποια ήταν η αρχική τους ιδέα και με ποιον τρόπο χρηματοδότησαν την προσπάθειά τους, αλλά και τα λάθη που έκαναν, τις προσπάθειες που δεν απέδωσαν και τις επιλογές που τελικά οδήγησαν σε θετικά αποτελέσματα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ιδιαιτερότητες και τις προκλήσεις της επιχειρηματικότητας στο νησί, στη χρήση της τεχνολογίας και στις δυνατότητες που υπάρχουν για έναν νέο που θέλει να ξεκινήσει τη δική του δραστηριότητα στη Χίο.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην έμπνευση και την ενδυνάμωση των νέων μέσα από πραγματικές ιστορίες ανθρώπων που επέλεξαν να επιχειρήσουν, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας με ανάδειξη τόσο των επιτυχιών όσο και των αποτυχιών που συνοδεύουν μια επιχειρηματική προσπάθεια, καθώς και στη δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ νέων επιχειρηματιών.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Επιμελητήριο Χίου, Εμπορικός Σύλλογος Χίου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, νέοι επιχειρηματίες του νησιού

6.14 Ενημέρωση για την Κτηνοτροφία στην Αμανή

Περιγραφή δράσης

Διοργανώνεται ενημερωτική ημερίδα για τους κατοίκους της Αμανής, μιας αρκετά αραιοκατοικημένης Δημοτικής Ενότητας με ορεινό κυρίως ανάγλυφο και μεγάλη δασική έκταση, η οποία καταστράφηκε σε μεγάλο βαθμό, όπως και περιουσίες, από τη μεγάλη πυρκαγιά του Αυγούστου 2025. Η ημερίδα παρουσιάζει τις νέες εξελίξεις στον τομέα της κτηνοτροφίας (μέθοδοι, τεχνολογίες, αγορές), η οποία λόγω των γεωγραφικών ιδιαιτεροτήτων της περιοχής ευνοούνταν ανέκαθεν και αποτελούσε τη βασική πηγή εισοδήματος των κατοίκων, καθώς και τους λόγους για τους οποίους η δραστηριότητα αυτή ευνοείται εκεί. Για την οργάνωσή της απαιτείται επικοινωνία με συλλόγους και φορείς που ασχολούνται σήμερα με την κτηνοτροφία στη Χίο, αλλά και με καταστηματάρχες εστίασης που μπορούν να αξιοποιήσουν τα προϊόντα των κτηνοτρόφων, δίνοντας ώθηση στον τομέα.

Σκοπός δράσης

Η δράση στοχεύει στην ενημέρωση των κατοίκων της Αμανής για τις νέες εξελίξεις στην κτηνοτροφία και στην ενίσχυση του τομέα μετά την πυρκαγιά του 2025.

Προτεινόμενοι φορείς για ενδεχόμενη συνεργασία

Σύλλογοι και φορείς κτηνοτροφίας της Χίου, καταστηματάρχες εστίασης, τοπικοί σύλλογοι Αμανής

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΥΛΩΝΑ (είναι απαραίτητος ο έλεγχος και η συμπλήρωσή τους)

Οι δράσεις και πρωτοβουλίες που ήδη υλοποιούνται ή έχουν υλοποιηθεί στη Χίο και αναφέρθηκαν στις προτάσεις, για αξιοποίηση στην ενότητα «Υφιστάμενη κατάσταση» της αίτησης (Παράρτημα 1, κριτήρια 2.2 και 2.5):

ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ

- Ίδρυση «ΕΝΙΣΧΙΩ» – Συλλόγου νεολαίας Χίου: μία αυθεντική πρωτοβουλία των νέων του νησιού, η οποία στοχεύει στην ενθάρρυνση και ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στα κοινά του τόπου τους, καθώς και στην ανάδειξη της Χίου σε ενός τόπου εξωστρεφούς και φιλόξενου για όλους.
- Κινητικότητες Erasmus+ του 1ου Πειραματικού Γυμνασίου Χίου, με εκπαιδευτικές ανταλλαγές μαθητών σε Πολωνία, Ιταλία και Κροατία, με έμφαση στη συμπερίληψη και την ευρωπαϊκή ταυτότητα.
- Φιλοξενία στη Χίο, μέσω του προγράμματος Erasmus+ «Sustainable Solutions», μαθητών από επτά χώρες για περιβαλλοντική εκπαίδευση, με θεματικές όπως το περιβάλλον, οι ψηφιακές δεξιότητες και ο πράσινος σχεδιασμός μαθημάτων.
- Προγράμματα Erasmus+ του Πανεπιστημίου Αιγαίου και των σχολείων του νησιού.
- Συμμετοχή της Χίου σε δράσεις του European Solidarity Corps, με εθελοντές που υποστηρίζουν σχολικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές δραστηριότητες στο νησί.
- Δράσεις ενημέρωσης για την οδική ασφάλεια που πραγματοποιούνταν παλαιότερα στο πλαίσιο των θεματικών εβδομάδων.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

- Ετήσια εκδήλωση στην Καλλιμασιά, υπό την αιγίδα του Δήμου Χίου, κατά την οποία οι δρόμοι του χωριού γεμίζουν με τσαγκάρηδες, λατερνατζήδες, παγοπώλες, ράφτες και άλλα επαγγέλματα που τείνουν να χαθούν ή έχουν εξαφανιστεί.
- Τοπικές εκδηλώσεις γεύσης και παραδοσιακών προϊόντων που πραγματοποιούνται κατά καιρούς στη Χίο.

- Μικρή δανειστική βιβλιοθήκη στο τοπικό μίνι μάρκετ της Βολισσού και παλιά κινητή βιβλιοθήκη που επισκεπτόταν τα σχολεία.
- Εβδομαδιαίες προβολές ταινιών της Κινηματογραφικής Λέσχης Χίου σε κλειστούς και ανοιχτούς, δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους.
- Εκδηλώσεις προβολών του Δήμου και θερινοί κινηματογράφοι του νησιού, των οποίων ο εξοπλισμός και η τεχνογνωσία μπορούν να αξιοποιηθούν στο Chios Film Festival.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

- Εθελοντικές αιμοδοσίες στα Νένητα (31/08/2025 και 05/04/2026) από τους φορείς Μ.Ε.Α.Σ.Ν. «Η ΒΟΚΑΡΙΑ», «Α.Π.Ο. ΚΑΝΑΡΗΣ ΝΕΝΗΤΩΝ», «Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού-Νηπιαγωγείου Νενήτων», «Εθελοντική Ομάδα Ιωνίας», «Συνεταιρισμός Μαστιχοπαραγωγών Νενήτων» και «Σύλλογος Νενητουσσών Αττικής και Φίλων Μαστιχόδεντρου», καθώς και στο Νεχώρι από τον Πολιτιστικό Επιμορφωτικό Σύλλογο Νεχωρίου «Άγιος Μηνάς».
- Ημιμαραθώνιος Χίου, που διοργανώνεται κάθε Αύγουστο στον Κάμπο και προσελκύει εκατοντάδες δρομείς, Ημιμαραθώνιος Μεστών, Νυχτερινός ημιμαραθώνιος Χίου.
- Δράση «Μαζί στον Αθλητισμό! Αγώνες Χωρίς Όρια για Όλους» του Συλλόγου ΑμεΑ Χίου «Ιωνία», πρότυπο συμπερίληψης σε αθλητικές διοργανώσεις.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

- Περιοδικοί καθαρισμοί παραλιών από σχολεία, εθελοντικές ομάδες και τοπικές κοινότητες, όπως ο καθαρισμός στο λιμανάκι της Βοκαριάς και στις γύρω παραλίες από τη Δημοτική Κοινότητα Νενήτων (28/09/2024).
- Δενδροφυτεύσεις σε συνεργασία με το «Όλοι Μαζί Μπορούμε» στην είσοδο του κάστρου της Βολισσού (08/02/2026) και στον Άγιο Δημήτριο Τσαγκαράδων (15/02/2026).

ΝΕΑΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Υπηρεσίες του Επιμελητηρίου Χίου: ενημέρωση, πλατφόρμα Invest in Chios (επενδυτικές πληροφορίες και εύρεση τοπικών συνεργατών), χρηματοδοτικές

ευκαιρίες, εργαλεία εύρεσης συνεργατών, ψηφιακές υπηρεσίες και παρουσία σε πολλαπλά κοινωνικά κανάλια.

- Διεύθυνση Τοπικής Οικονομικής Ανάπτυξης του Δήμου Χίου για τις εμπορικές δραστηριότητες και εφαρμογή του Δήμου για την προβολή των καταστημάτων.
- Blue A.I.M. του Πανεπιστημίου Αιγαίου: coaching και business planning με συμμετοχή επιχειρηματιών και σύνδεση φοιτητών και νέων επιστημόνων με επιχειρηματίες.
- 1ο Chios Blue Hackathon (2019), με συμμετοχή της Blue A.I.M., και οι επόμενοι διαγωνισμοί Blue Hackathon στη Χίο, για λύσεις που βελτιώνουν νησιωτικούς προορισμούς και την περιφερειακή ανάπτυξη.
- Εθνικό πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός ΜΜΕ» και δημοσιευμένη πολιτική του Πανεπιστημίου Αιγαίου για την τεχνητή νοημοσύνη.
- Ψηφιακή παρουσίαση του «Άρωμα Χίου».

ΕΝΙΣΧΙΩ